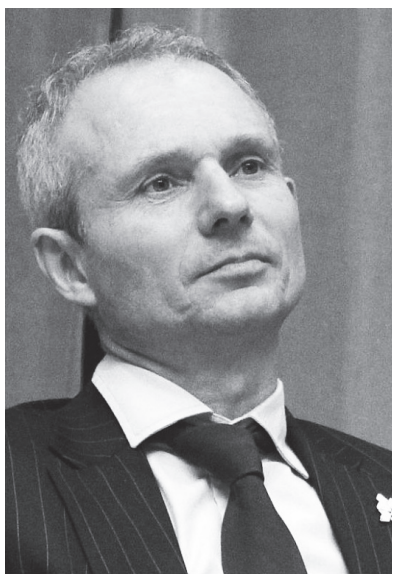

Lielbritānijas ministrs Latvijā

Latvijā vizītē bija ieradies Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes Eiropas lietu valsts ministrs **Deivids Lidingtons**. Vizītes laikā galvenie pārrunājami jautājumi bija par si-

Deivids Lidingtons

tuāciju Ukrainā un attiecības ar Krieviju. Lidingtonam bija sarunas ar Ministru prezidenti Laimdotu Straujumu, ārlietu ministru Edgaru Rinkēviču, aizsardzības ministru Raimondu Vējoni un ekonomikas ministru Vjačeslavu Dombrovski.

Latvijas ārlietu ministrs pateicās britu kolēģam par Lielbritānijas lēmumu nosūtīt iznīcinātājus Baltijas valstu gaisa telpas patrulēšanas misijā, norādot, ka šis solis pauž solidaritāti. Lidingtons piebilda, ka iznīcinātāju nosūtīšana demonstrē, ka Baltijas valstis ir NATO daļa un alianses līguma 5. pants uz šīm valstīm attiecas tikpat saistoši kā, piemēram, uz Lielbritāniju.

D. Lidingtons ieņem Eiropas lietu valsts ministra amatu kopš 2010. gada 14. maija, un šī bija ministra otrā vizīte Latvijā. Eiropas lietu ministra iepriekšējā vizīte Latvijā notika 2012. gada 7. un 8. martā.

DVF PAVASARA PILNSAPULČE

Revīzijas komisija ar palīgiem. No kreisās: Gatis Klucis, Roberts Štālmeisters, Ivars Muravskis un Irene Novadnice

Svētdien, 9. martā, DVF īpašumā „Straumēni” pulcējās ap 50 DVF biedru, tostarp 24 nodaļu delegāti ar 36 mandātiem, kopā pārstāvējot 750 biedrus.

Pilnsapulci atklāja DVF priekšsēdis Uldis Revelīns. Par sapulces vadītāju ievēlēja Aivaru Sinku. Par protokolistēm iecēla Andru Kaupi un Astrīdu Balodi.

Latvijas vēstnieks Apvienotajā Karalistē Andris Teikmanis ap-

sveikumā puda cerību, ka pārrunas būs saistītas ar galvenajiem Daugavas Vanagu organizācijas dibināšanas mērķiem, un rosināja dalībniekus padomāt, vai īpašumi kalpo cilvēkiem vai cilvēki īpašumiem, un atgādināja Raiņa „lielo mērķi”. Vēstnieka ieskatā šodienas „lielais mērķis” ir mūsu bērnu izglītība.

(Turpinājums 2. lpp.)

VĒSTNIEKS DARBA VIZĪTĒ

Latvijas vēstnieks Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajā Karalistē darba vizītē Bostonā (Lielbritānijā)

Andris Teikmanis ar Bostonas mēru Paulu Keniju (Paul Kenny)

Š.g. 15. martā Latvijas vēstnieks Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajā Karalistē Andris Teikmanis darba vizītē tikās ar Bostonas mēru Paulu Keniju (Paul Kenny), Bostonas pašvaldības deputātiem, Bostonas sabiedrības pārstāvjiem, kā arī ar latviešu biedrības Bostonā „Stiprāki kopā” vadītāju Ziedoni Barbaku. Vēstnieks apmeklēja arī Latvijas preču veikalu „Dzintarjūra”.

Tiekoties ar Bostonas mēru un pašvaldības dažādu komiteju pārstāvjiem, vēstnieks pārrunāja jautājumus, kas skar Lielbritānijā iebraukušo latviešu ikdienu. Sarunā īpaša uzmanība tika pievērsta iespējām iegūt izglītību latviešu valodā, kā arī statistikas datiem par Bostonā iebraukušo latviešu skaitu.

Klātesošie bija vienisprātis par šodienas migrācijas dinamisko dabu, proti, brīva personu kustība un ceļošana ir radījusi vidi, kurā ir apgrūtināta cilvēku pastāvīgas dzīvesvietas precīza noteikšana. Līdz ar to ir gandrīz neiespējami noteikt latviešu skaitu no apmēram 30% imigrantu kopienas Bostonā.

Latvijas vēstnieks, raksturojot latviešu kopienu darbību Liel-

britānijā, norādīja, ka to pašorganizētība ļauj vēstniecībai sadarboties ar biedrību vadītājiem nepastarpināti un tas ir neatsverams atspazds, risinot latviešu diasporas jautājumus.

Sarunā ar Bostonas komūnas pārstāvjiem vēstnieks guva plašāku ieskatu par latviešu līdzdalību pilsētas daudzveidīgās sabiedrības savstarpējā sadzīvošanā. Komūnas pārstāvji atzina, ka latvieši, tāpat kā citas tautas, piemēram, poļi un lietuvieši, piedalās pilsētas ikdienas dzīvē, ir pakļauti gan pozitīvām, gan arī negatīvām sociālām parādībām.

Darba vizītes nobeigumā abas puses atzina ciešu kontaktu uzturēšanas nozīmi nākotnē, lai turpinātu uzsāktu aktuālo dialogu starp Latvijas vēstniecību, Bostonas pašvaldību un Latviešu biedrību, risinot Lielbritānijā iebraukušo latviešu jautājumus.

Paralēli darba vizītei no 11. līdz 15. martam mobilās pasu stacijas izbraukumā Bostonā Latvijas vēstniecības darbinieki sniedza konsulārus pakalpojumus, ievērojotam skaitam latviešu atvieglotot dažādu dokumentu nokārtošanu.

Latvijas vēstniecība Londonā

“Kapitalisms Šķērsielā” skatāms Stokholmā

(2. lpp.)

NATO eiropas spēku virspavēliks par pozicionēšanos Baltijā

(3. lpp.)

Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem jauns patruļkuģis

(3. lpp.)

Kas ir Nil Support Team?

(4. lpp.)

Latviešu dzeja literatūras festivālā Ūmeo

(4. lpp.)

Kompromiss un tā robežas

(5. lpp.)

Visā pasaulē - Zemes stunda

(11. lpp.)

Vēlaties uzzināt par tautiešiem Lielbritānijā?
www.latviesiem.co.uk

(Turpināts no 1. lpp.)

DVF PAVASARĀ PILNSAPULCE

LNPL vārdā sapulci apsvēca Astrīda Balode. Aivars Sinka nolasīja DV priekšnieka Andreja Mežmaļa sveicienus. A. Mežmalis ziņo par dienas norisi 16. martā un nožēlo, ka atkal ir draudi izjaukt šo svinīgo sarīkojumu, kurā atceramies savus leģionārus. DV priekšnieks pauž viedokli, ka Daugavas Vanagu dibināšanas mērķi šodien ir tikpat būtiski.

DVF pārstāvis DV Centralajā valdē Aivars Sinka ziņoja, ka DV CV sēde šogad tiks sasaukta latviešu īpašumā „Sidrabene” Kanādā pie Hamiltonas 7. - 9. jūlijā. Dienās pirms sēdes notiks Hamiltonas Dziesmu svētki.

DV vēlēšanas notiks 2014. gada rudenī. Līdz 15. maijam Anglijas DVF var izraudzīt divus kandidātus uz DV priekšnieka un DV Vanadžu priekšnieces amatu. A. Sinka lūdza izvirzīt kandidātus šiem amatiem, bet klātesošo atsaucības nebija. Visām nodaļām bija iepriekš izsūtītas DV Centrālās valdes darbības noteikumu ieteiktās maiņas, kur ir arī ieteikts svītrot Jaunatnes nozares vadītāja amatu. Nodaļas delegāti pieņēma visas maiņas, un visas zemes balsojumi tiks iesniegti DV Centralajai valdei jūlijā.

Slokas ielas īpašums tiek pilnīgi pārrakstīts uz DVL vārda ar dažiem līgumā iekļautiem noteikumiem, un zemesgrāmatas izdevumus sedz Austrālijas DV. A. Sinka atgādināja par DV *Mēnešraksta* redaktora maiņu un lūdza nodaļām un biedriem atbalstīt šo izdevumu ar abonementiem. Sakarā ar 16. martu DV CV 13. martā rīko semināru par Latviešu leģionu ārzemju diplomātiem angļu valodā.

DVF priekšsēdis Uldis Reveliņš

sniedza īsu pārskatu par darbību pēdējā gadā. Starp citu, viņš pieminēja atrastās nepilnības 2006. gadā *Latvian Welfare Trust* (LWT) dibināšanas procesā. Nepilnības attiecas uz nodaļu sarakstu, ko vajadzēja tūlīt pēc dibināšanas iesniegt valdības iestādē. M. Reveliņš arī atvainojās par to, ka komerciāla spiediena dēļ steigā un bez konsultācijas tikusi dibināta apsaimniekošanas firma, kas ir atbildīga par komercdarbību „Straumēnos” un Londonas namos. DVF priekšsēdis tomēr pauž vilšanos par ļoti publisko sarakstu un pārmetumiem par lietām, ko būtu vajadzējis nokārtot valdes un nodaļas delegātu pilnsapulcēs, kā tas vienmēr ir darīts iepriekš. U. Reveliņš uzsvēra pozitīvo darbību visos trīs īpašumos – „Straumēnos”, Londonā un Rīgā, kā arī pozitīvo finansiālo iznākumu Londonā un „Rados un Draugos”. Viņš norādīja, ka biedru skaits joprojām sarūk, tāpēc ir aktīvi jāpiestrādā jaunu biedru iesaistīšanā. Šinī jautājumā klausītāji izteica vairākus viedokļus, kāpēc tas tā varētu būt. Ierosināja izveidot jaunu darba grupu, atgādinot, ka organizāciju dibinājuši leģionāri, vienkārši kaņavīri, un ka tā ir domāta visiem latviešiem.

Sekoja sīkākās pārrunas par DVF nodaļu statusu attiecībā pret LWT, un Ilze Grickus atgādināja nodaļām izsūtīto advokātu ierosināto risinājumu, lai pašreizējo *de facto* situāciju pārvērstu *de iure* statusā. Valde ir pieņēmusi reglamentu, kas dod tiesības DVF nodaļām reģistrēties par LWT biedriem. A. Sinka lūdza nodaļas atsaukties uz šo risinājumu.

A. Sinka vēl papildināja infor-

māciju par apsaimniekošanas firmas lomu. Firma pieder LWT, īpašumi pieder LWT un tiek iznomāti apsaimniekošanas firmai, tādējādi sargājot īpašumus no saimnieciskās darbības sekām. Pašreiz ir pagaidu situācija, un delegāti nolēma, ka līdz septembrim jāizveido attiecīgi statūti un jāievēlē jauni firmas direktori. Dārza māja ar iedzīvotājiem paliek LWT uzraudzībā, un divas vienkāršas mājas paliek DVF īpašumā.

DVF/LWT kasieris Pēteris Pētersons sniedza finanču pārskatu par visiem trijiem īpašumiem. Kopumā komercdarbība ir uzlabojusies, īpaši Londonā un Rīgas viesnīcā. Atsauksmes par abām vietām tīmekļa tūrista lapās ir augstā līmenī, par ko jāpateicas visiem darbiniekiem. „Straumēnos” ir lieli izdevumi sakarā ar dārza māju, un šogad, visticamāk, nevarēsim cerēt uz uzlabotu finansiālo stāvokli. Atkārtoti ir ziņots par iespējām dzīvot „Straumēnos” un pārrunāt īpašās vajadzības ar „Straumēnu” saimnieku, bet atsaucība ir reta.

Plānotais projekts „Straumēnos” tik ātri neīstenosies bet ar bankām turpinās sarunas, un tiek sniegta papildu informācija. Ir ieviesta jauna grāmatvedības programma un pieņemts finanču kontrolieris, kas dos iespēju nākotnē labāk atbildēt uz sīkākām jautājumiem par izdevumiem. Dalībnieki ar zināmu nepacietību gaida, ka „Straumēni” varēs vairāk kalpot latviešu sabiedrībai kā latviešu centrs, bet tādas iespējas varēs īstenot tad, kad tiks atrisināts ienākumu trūkums.

Rīgas viesnīcas valde ziņo, ka 2013. gads Rīgas viesnīcai „Radi un Draugi” ir bijis veiksmīgs, ar

labu noslogojumu un konkurētspējīgām cenām, un ar to tiek ļoti strādāts. Ir bijuši lieli remontdarbi, uzlabots piedāvājums viesiem, notikusi personāla pilnveidošana un vadības maiņa. Nokārtoti arī daži juridiski jautājumi. Izpilde ir pārsniegusi budžeta paredzēto. Ziedojumi DVF vārdā vairākiem mērķiem ir gandrīz £10 000. 2014. gadā būs nepieciešams atjaunot vienu liftu, kas droši kalpot vairs nespēj, vajadzīgs 1. stāva remonts, un arī turpmāk jāmeklēt atrisinājums troksnim, par ko tiek saņemts visvairāk sūdzību.

Diemžēl restorāna nomātājam Heinricham Erhardam nav veicies, un sadarbošanās ar viesnīcas personālu nav izdevusies. Viesnīcas valde nolēma pārtraukt līgumu ar 1. martu un pārņemt restorāna vadību.

Par 2013. gada vanadžu darbību ziņoja Marita Grunts, Anglijas Vanadžu daļas vadītāja. Liekas, tagad tikai vienā nodaļā vanadžēm ir aktīva viena kopa, un tā ir Londonā. Visas citas vanadžes darbojas tikai kopā ar vanāgiem un atbalsta savas nodaļas. Anglijas vanadžu 49. salidojums notiks 2014. gada 10. maijā Londonas namā, sākums plkst. 10.30. Visi laipni aicināti. Ilze Golvere (*Latvijas audžuģimeņu biedrības* vadītāja) uzrunās vanadžes, stāstīs par biedrības darbu, tās dibināšanu un mērķiem.

Avīzes *Brīvā Latvija* Izdevēju kopas vadītājs Aivars Sinka pateicās visiem abonentiem, ziedotājiem, nodaļām un līdzīpašniekiem, DVF un LNPL par turpināto atbalstu, kas ļāva avīzei 2013. gadu pabeigt ar mazu iztrūkumu. Avīzē ieviesti vairāki uzlaboju-

mi - ir labāks papīrs, labākas fotografijas, augstāka drukas kvalitāte un saturs, - būs arī jauna mājaslapa. 2014. gadā tiek piestrādāts ar sociālo plašsaziņu un ir iesākta marketinga kampaņa. A. Sinka atgādināja nodaļām un biedriem atbalstīt leģionārus ar abonementu, kas maksā tikai €49 (ap £41) gadā. Sevišķu pateicību A. Sinka izteica Dzidrai Purmalei, ilggadējai LNPL pārstāvei, kas savu līdzdalību tagad ir beigusi.

Par Izglītības fondu ziņoja Jānis Gravenieks. Viss lielākais darbs un atbalsts ir skolīņām. Tagad ir 35 skolīņas, no tām 13 Īrijā, kopumā 814 bērni. Ziedojuma akcija 2013. gadā nenotika, bet par 2014. gadu tiek pētīts, kā varētu labāk izmantot citus plašsaziņas līdzekļus un tehnoloģiju, lai sasniegtu lielāku cilvēku skaitu un samazinātu pasta izdevumus. Skolotāju seminārs Māra Pūļa vadībā notiks Bradfordā 10. - 11. maijā. J. Gravenieks apsveic Izglītības fonda priekšsēdi Inesi Auziņu Smitu, kas par saviem nopelniem saņēmusi LR Ārlietu ministrijas Atzinības rakstu.

Tā kā valdē ir paredzēti deviņi locekļi un viens kandidāts, bet pašreiz ir tikai astoņi locekļi, notika vēlēšanas. Tika izvirzīti divi kandidāti, valdē ievēlēja Andreju Rītiņu, un kandidātos palika Rasma Briede.

Pirms pilnsapulces slēgšanas Aivars Sinka ierosināja ar ziedojumu no DVF atbalstīt Edvīna Šnores jauno filmu par pretošanās kustību Latvijā pēc Otrā pasaules kara. Interviju ar avīzi *Brīvā Latvija* var lasīt: <http://www.briva-latvija.lv/aktuala-intervija>.

Pilnsapulce vienbalsīgi piekrita ziedot €1000.

Filma „Kapitālisms Šķērsielā” skatāma Stokholmā

Trešdien, 2. aprīlī, plkst. 18.00 latviešu dokumentālā kino vecmeistari Ivars Seleckis un Tālvāldis Margēvičs viesosies Stokholmā savas filmas „Kapitālisms Šķērsielā” izrādē kinoteātrī Zita. Tādējādi tiks ievadītas Baltijas valstu kino dienas, ko pēc Zviedrijas Latviešu apvienības (ZLA) Viduszviedrijas nodaļas iniciatīvas atbalstījušas visu triju Baltijas valstu vēstniecības Zviedrijā.

Šķērsiela ir 800 metrus gara Pārdaugavas ieliņa. Lielpilsētas pulsējošā ritma iekļauta, tā saglabājusi savu laucniecisko pievilcību. Kaimiņi pazīst cits citu jau gadu desmitiem, un viņu ikdienā netrūkst dažādu komisku sagādāšanu. Tikai pati dzīve var sagādāt tik negaidītas situācijas, kādās mēdz iekļūt ieliņas iemītnieki.

Liela mēroga notikumi šķiet tik attāli, un Šķērsielā arvien viss grozās ap ikdienišķo, kā, piemēram, - vientuļās māmiņas Daigas dēls Toms dabūjis darbu, Viktors nopircis toveri kāpostu skābēšanai, tiek mēģināts nojaukt vecu garāžu... Bet globālais, jo īpaši ekonomiskā krīze, ieliņā, protams, atbalsojas, un tās iemītnieki kļūst par sabiedrības spoguļi.

Labdabīga un neitrāla stāstnieka balss ienes līdzsvaru starp šim pasaulēm un izlīdzina arī traģikomiskos atgadījumus. Mēs atceramies, kāds skaistums ir mazajās lietās un ka visdārgākais ir tepat rokas sniedziena attālumā.

Ar šo filmu beidzas Latvijā unikāls dokumentāls kinoromāns, kurā režisors Ivars Seleckis un scēnārija autors Tālvāldis Margēvičs gandrīz 25 gadu gaitā sekojuši mazās Pārdaugavas ieliņas iemītnieku ikdienas priekiem un rūpēm. Turpat tapušas arī agrākās labi pazīstamās filmas „Šķērsiela” (1988.g.) un „Jaunie laiki Šķērsielā” (1999.g.).

Triloģijas pēdējā daļa pabeigta 2013. gadā, un tā ir patstāvīga filma, kurā parādījies arī jauns, iepriekšējās daļās neredzēts, spilgts personāžs, kuŗu domāšanu un rīcību tagad jau nosaka atrašanās Eiropas Savienībā.

Sakarā ar filmas izrādi Stokholmā scēnārija autors Tālvāldis Margēvičs raksta:

„Kinoromāna varoņu likteņstāsti aizsākti Gorbačova *perestroikas* gados. Toreiz padomju ierēdņi bārenīti Daigu, vienu no triloģijas galvenajām varonēm, izlika no emigrējušā vectēva mājas, kaut gan jaunajai vientuļajai

Ivars Seleckis un Tālvāldis Margēvičs

māmiņai tikko bija piedzimis mazulis - Tomiņš. Savukārt no Sibīrijas izsūtījuma tolaik kopā ar māti bija atgriezies Toļiks. Viņš tur bija smagi saslimis, bet deportētajiem medicīniskā palīdzība nebija pieejama. Toļiks uz mūžu palika invalīds. Akmeņkalns Aldis astoņdesmito gadu otrajā pusē, sajutis tuvo politisko pārmaiņu vējus, droši sāka savu puslīgālo kapakmeņu biznesu un ātri kļuva par Šķērsielas bagātāko cilvēku, kam, protams, uzradās skauģi. Vecajai Osieni vēl kara laikā no krievu kaņavīra, kuŗš vēlāk frontē krita, piedzima

Osis, ciema muļķītis, ko ielas bērni visādi nerroja.

Pirmajā kinoromāna daļā „Šķērsiela” parādītas minēto un arī citu filmas varoņu savstarpējās attiecības, kas veidojās laikā, kad gaisā virmoja cerība uz Padomju imperijas sabrukumu, uz Latvijas neatkarību. Filmā autori sekoja Daigas, Toļika, Oša, Alda likteņgaitām arī pēc tam, kad Baltijas valstis atguva neatkarību. Ielas iedzīvotāju kopības izjūta mazinājās, kad sākās īpašumu denacionālizācija, jaunu robežu nosprašana starp kaimiņiem, žogu uzsliešana. Pat gi-

meņu ietvaros starp mantiniekiem sākās konflikti. Arī Daiga atguva daļu vectēva mājas un zemes. Šie notikumi atspoguļoti desmit gadus vēlāk uzņemtajā filmā „Jaunie laiki Šķērsielā”.

Kā galvenie filmas varoņi dzīvo šodien, kad vēl nav beigusies pasaules ekonomiskā krīze, kad Daiga pirmoreiz mūžā palikusi bez darba, bet vienai jāaudzina otrs mazulis, kad slimais Toļiks palicis bez mātes, kad savu vietu dzīvē šai grūtajā laikā meklē nu jau pieaugušie Šķērsielas bērni, - to var redzēt kinoromāna beigās daļā „Kapitālisms Šķērsielā”.

Filmas veidotāju viesošanās Stokholmā ir iespējama ar Nodibinājuma Rīga 2014 atbalstu.

Dace Vinklere

Filmas izrāde trešdien, 2. aprīlī, plkst. 18.00 kinoteātrī Zita Stokholmā, Birger Jarlsgatan 37.

Biļetes var rezervēt pa tālr. 08-23 20 20 vai www.zita.se

Rezervētās biļetes jāizpērk kasē vismaz dienu pirms filmas izrādes. Biļešu cenas: 100 kr un 80 kr (pensionāriem, studentiem un bezdarbniekiem).

Filma (2013.g., 102 min.) ir latviešu valodā, ar titriem angļu valodā.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Tikšanās ar

ASV viceprezidentu Viļņā

Viļņā bija ieradies ASV viceprezidents Džo Baidens. Viesis tikās ar Lietuvas prezidenti Daļu Gribauskaite un Latvijas prezidentu Andri Bērziņu. Iepriekš Baideņam bija tikšanās Varšavā ar Polijas prezidentu Bronislavu Komorovski, premjērministru Donaldu Tusku un Igaunijas prezidentu Tomasu Hendriku Ilvesu.

Tiekoties ar Latvijas un Lietuvas prezidentiem, Amerikas Savienoto Valstu viceprezidents atkārtoti apliecināja, ka ASV un NATO ir gatavas nodrošināt visu alianses dalībvalstu drošību, pieļāva ASV iesaisti Baltijas enerģētiskās neatkarības nostiprināšanā, kā arī aicināja Latviju palielināt aizsardzības nozares budžetu.

Baidens atgādināja, ka šopavas ar aprit desmit gadi, kopš Baltijas valstis kļuvas par NATO dalībvalstīm. Pēc viesa sacītā, Baltijas valstis, kas 50 gadus pavadījušas padomju okupācijā, vislabāk saprot, cik svarīga ir brīvība.

Viļņas sarunās Baidens uzsvēra, ka ASV ļoti nopietni vērtē savas saistības ar Baltijas valstīm saskaņā ar NATO līguma 5. pantu. Uz iespējamo agresiju pret sabiedrotajiem tiks dota stingra atbilde. Tikšanās gaitā pārrunātas NATO kolektīvās aizsardzības garantijas, situācija Ukrainā un starptautiskās sabiedrības darbība miera saglabāšanai Eiropā.

Latvijas prezidents Andris Bērziņš, Lietuvas prezidente Daļa Gribauskaite un ASV viceprezidents Džons Baidens

NATO Eiropas spēku virspavēlnieks: ir jādome par pozicionēšanos Baltijā

Tā 23. martā Briselē paziņoja NATO Eiropas spēku virspavēlnieks ģenerālis Filips Brīdlovs (*attēlā*).

Nepieciešamību pozicionēties Baltijā ģenerālis pamatoja, sacīdams, ka Krievijas militārie spēki, izvietoti pie Ukrainas robežām, ir ļoti lieli, ļoti sagatavoti un pret tiem nevar aizsargāties, neatrodoties tuvumā. „NATO ir absolūti gatava reaģēt, ja kādai no dalībvalstīm uzbruks. Manuprāt, mums ir jādome par savām dalībvalstīm un NATO spēku pozicionēšanu un sagatavotību, lai mēs būtu tur, ja aliansei ir ne-

pieciešama aizstāvība, īpaši Baltijā,” sacīja Brīdlovs, uzrunājot starptautisku auditoriju ikgadējā Briseles forumā, kas pulcēja viedokļu līderus no visas pasaules. Brīdlovs norādīja, ka NATO jau tagad ir jāpastiprina savi spēki Baltijas valstīs.

Latvija un NATO: 10 gadi kopā
29. martā plkst.12 pie Brīvības pieminekļa Rīgā notiek ceremonija par godu Latvijas 10 gadu dalībai NATO. Tieši pirms 10 gadiem - 2004. gada 29. martā Latvija kļuva par NATO dalībvalsti.

Desmit gadi kā daļa no NATO - svarīga Latvijas ārpolitikas daļa, kas sniegusi valstij reālu drošību un neatkarību, saka politikas analitiķis Andris Sprūds. Pēc viņa teiktā, šis lēmums bija skaidrs Latvijas identitātes apliecinājums Rietumu sabiedrībā.

Latvijā piemin 25. marta deportāciju upurus

Tautas sēru dienā, pieminot 1949. gada 25. marta deportāciju un komunistiskā genocīda upurus, daudzviet Latvijā notika plaši sarīkojumi – Rīgā pie Brīvības pieminekļa, Okupācijas muzeja, Šķirotavas stacijā un citās vietās visā Latvijā. Rīgas Domā skanēja piemiņas koncerts. Eduarda Smilģa muzeja aktieris Kaspars Pūce lasīja fragmentus no savas grāmatas „Pūcesbērna patiesie piedzīvojumi Padomijā”.

Latvijas studenti iepazīstas ar NATO un Latvijas pastāvīgo pārstāvību Briselē

Latvijas vēstnieks NATO Māris Riekstiņš Latvijas pastāvīgajā pārstāvībā NATO uzņēma Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes Politikas zinātņu nodaļas bakalaura studiju studentus, kuri apmeklēja Briseli studiju ietvaros. Riekstiņš ar studentiem pārrunāja Latvijas dalību NATO, Ukrainas krīzi, NATO iespējamo paplašināšanos, kā arī NATO lomu Latvijas drošībā un aizsardzībā.

Tika pārrunāti arī jautājumi par Latvijas ieguldījumu savā aizsardzības budžetā un sadarbību ar partnervalstīm. Latvijas militārais pārstāvis Eiropas Savienībā, NATO brigādes ģenerālis Andis Dilāns diskutēja ar studentiem par NATO Militārās komitejas darbu un uzdevumiem NATO lēmumu pieņemšanas procesā. Tikšanās laikā tika pārrunāta arī Latvijas iesaiste NATO operācijā Afganistānā un plānotā dalība misijā pēc 2014. gada.

Saeimas deputāti apspriež situāciju Ukrainā

Saeimas deputāti, tiekoties ar Ziemeļu padomes pārstāvjiem, pārrunājuši Ukrainā notiekošo un ietekmi, kādu, situācijai saasinoties, šie notikumi varētu atstāt uz Baltijas valstīm un citām bijušās PSRS republikām.

Saeimas Baltijas Asamblejas Latvijas delegācijas pārstāvis, deputāts Jānis Reirs (*attēlā*) atzīst, ka visa diplomātiskā valoda būtībā jau ir izsmelta un šobrīd ir nepieciešama Eiropas līmenī kopīga, vienota pozīcija jautājumā par attieksmi un darbībām pret Krieviju. Tika arī minēts ļoti svarīgs datums - 25. maijs, kad Ukrainā notiks neatkarīgas prezidenta vēlēšanas. Ir ļoti svarīgi, lai tās notiktu godīgi.

Latvija pārtrauc militāro sadarbību ar Krieviju

Aizsardzības ministrija izplatījusi paziņojumu par attiecībām ar Krieviju. Tajā teikts, ka, izvērtējot Krievijas rīcību Ukrainā un vairākkārtējus starptautiskās sadarbības aicinājumus risināt attiecības diplomātiskā ceļā, Latvijai šobrīd ir nepieņemami sadarbīties ar Krievijas bruņotajiem spēkiem. Aizsardzības ministrs Raimonds Vējonis uzsvēra, ka līdz šim Krievija un Latvija veidojušas konstruktīvu dialogu aizsardzības nozarē. Taču šobrīd valdošais starptautiskais saspīlējums un Krievijas rīcība liek izšķirties par stingrākiem soļiem.

Latviju apmeklēja ģenerālmajors no Mičiganas Gregorijs Vadnaiss

Četru dienu vizītē Latvijā bija ieradies Mičiganas Nacionālās gvardes komandieris ģenerālmajors Gregorijs Vadnaiss (*attēlā*).

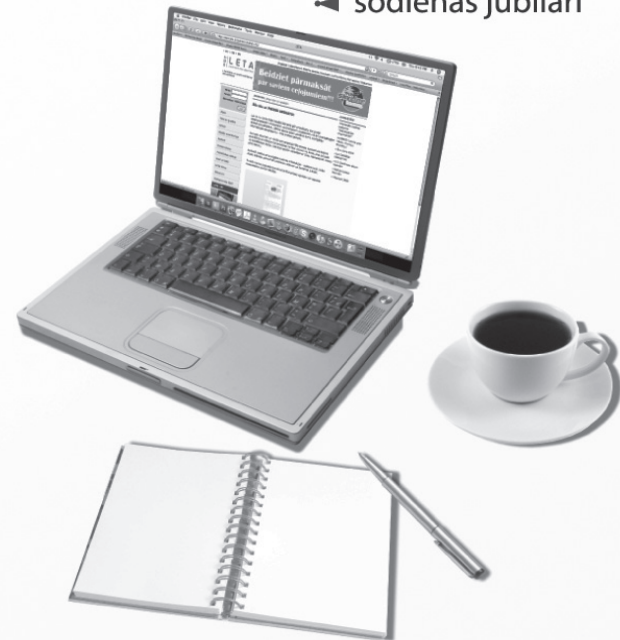

LETA

nacionālā ziņu aģentūra

Sāc rītu ar Preses apskatu!

- ◀ Latvijas preses publikāciju anotācijas
- ◀ jaunākās valūtas un laika ziņas
- ◀ nozīmīgākie dienas notikumi
- ◀ šodienas jubilāri

Apskatu Jums izdevīgā veidā - internetā vai e-pastā piegādāsim katru darba dienu līdz plkst. 9:00

Vairāk par pakalpojumu vari uzzināt: www.leta.lv
LETA, tālr.: +371 67222509, e-pasts: marketing@leta.lv

Vizītes mērķis bija izcelt ASV un Latvijas ciešo sadarbību 21 gadu ilgās ar Mičiganas Nacionālo gvardi noslēgtās partnerības programmas laikā. Vadnaiss tikās ar Aizsardzības ministrijas un Nacionālo bruņoto spēku (NBS) Speciālo uzdevumu vienības pārstāvjiem, piedalījās Latvijas Jūras spēku patruļkuģa *Rēzekne* karoga svinīgajā pacelšanā Liepājā kopā ar NBS komandieri ģenerālleitnantu Raimonu Graubi un aizsardzības ministru Raimonu Vējoni.

Latvijas NBS saņem patruļkuģi *Rēzekne*

Nacionālie bruņotie spēki Liepājā saņēmuši piekto *Skrundas* klases patruļkuģi *P-09 Rēzekne*, kas pilnīgi būvēts Latvijā.

Svinīgajā ceremonijā piedalījās aizsardzības ministrs Raimonds Vējonis un Nacionālo bruņoto spēku komandieris ģenerālleitnants Raimonds Graube, ASV Mičiganas pavalsts Nacionālās gvardes komandieris ģenerālmajors Gregorijs Vadnaiss, kā arī flotiles personālsastāvs un citi viesi.

„Krimas dražīnu” organizētāji izvērš darbību arī Latvijā

Reizē ar notikumiem Ukrainā un Krimā Kremļa intereses atbalstītāji spēki aktivizējušies arī Latvijā. Raidījumā *De facto* tika ziņots, ka Maskavā februāra beigās nodibināta sabiedriski poli-

tiska organizācija *Russkij international (Rusintern)*, kuŗas mērķvalstis ir Ukraina, Moldova, Kazachstāna, Latvija, Igaunija un citas. Viens no pirmajiem Kremļa politiķu organizācijas darbiem bija paš aizsardzības vienību jeb dražīnu veidošana Krimā, atbalstot pussalas pievienošanu Krievijai. Savukārt Latvijā viņi sola cīnīties par krievu skolām un nepilsoņu tiesībām. Organizācijas *Rusintern* vadībā ir arī Latvijas nepilsonis Sergejs Malachovskis.

Francija piedāvā četrus iznīcinātājus

Vizīti Polijā un Baltijas valstīs uzsācis Francijas aizsardzības ministrs Žans Īvs Ledriāns. Iepriekšēji lai apsprieztu iespējamus risinājumus šo valstu drošības nostiprināšanai. Francijas ministra vizītes mērķis ir no jauna sniegt garantijas „baltiešiem un poļiem - Krievijas kaimiņiem, ņemot vērā Ukrainas krīzi”. NATO nodrošina patruļēšanu virs Baltijas valstīm kopš 2004. gada. Ledriāns paziņojis, ka iznīcinātāju *Rafale* un *Mirage 2000* patruļām Francija papildus piedāvā arī divas reizes nedēļā veikt aviācijas kontroles un brīdinājuma sistēmas (AWACS) izlūkošanas lidaparātu patruļas Baltijas valstu un Polijas gaisa telpā.

Solidaritātes koncerts Ukrainas atbalstam

Rīgas Doma baznīcā 23. marta vakarā notika solidaritātes koncerts Ukrainas atbalstam “Šodien es esmu ukrainis”. Koncertā piedalījās Rīgas saksofonu kvartets, Kristīne Gailīte, Elīna Šimkus, vokālais ansamblis *Anima Solla*, Jānis Kurševs, Kārlis Kazāks, ukraiņu dziesmu ansamblis *Dņipro* un citi.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp)

Mītiņš Ukrainas atbalstam pie Krievijas vēstniecības

„Es esmu ukraiņis. Šodien es esmu ukraiņis. Tāpēc, ka caur Ukrainu, caur ukraiņiem patiesībā ir tas nākotnes modelis, vai tā būs pasaule, kur ir vieta vērtībām un morālei, vai vieta, kur tikai klaja nekaunība. Mēs zinām pēc ziņām, kā situācija attīstās, un ir jābūt normālai, civilizētai sabiedrības reakcijai. Un ar šo koncertu mēs kaut kādā mērā to arī īstenojam,” saka viens no koncerta rīkotājiem, publicists Arnis Šablovskis.

Latvija simtprocentīgi atkarīga no Krievijas gāzes. Ko darīt?

Preses konferencē Briselē Latvijas Ministru prezidente Laimdota Straujuma atzina, ka Latvija pašlaik 100% apmērā ir atkarīga no Krievijas gāzes un tāpēc tiks meklēta alternatīva. Ekonomikas ministrijai uzdots sagatavot priekšlikumus, kādos termiņos un ar kādām izmaksām būtu iespējams samazināt enerģētisko atkarību no Krievijas, it īpaši to attiecinot uz dabasgāzi. Lietuva ir gatava piegādāt Latvijai sašķidrināto gāzi ar 2016. gadu, kad plānots sākt Klaipēdas sašķidrinātās gāzes termināļa izmantošanu. Straujuma arī uzsvēra, ka alternatīvu avotu meklēšana gāzes piegādēm varētu nozīmēt lielākas izmaksas tautsaimniecībai.

Zviedrijas karalis: mums ir jābūt atvērtiem diskusijām

Latvijā noris Zviedrijas karaliskā nedēļa – neskaitāmi kultūras, izklaides un biznesa sarīkojumi ilgs līdz 2. aprīlim. Nedēļas kulminācija, protams, bija Zviedrijas karalpāra vizīte Latvijā. Tās mērķis bija ne tikai stiprināt abu valstu sadarbību ekonomikā un kultūrā. Saistībā ar Krimas okupāciju uzmanība tika veltīta arī sarunām par Baltijas un Skandināvijas drošību. Karaliene Silvija pievērsa uzmanību sociālajiem jautājumiem.

Kārlis XVI Gustavs

Pirms brauciena uz Rīgu Zviedrijas karalpāri Stokholmā intervēja žurnāliste Inga Sprinģe. Viens no viņas jautājumiem bija par to, vai karalis seko līdzīti notikumiem Ukrainā, par ko Latvijā izraisījies

liels satraukums, un kā Zviedrija varētu atbalstīt Latviju dialogā ar Krieviju. Kārlis XVI Gustavs atbildēja: „Mēs uzmanīgi sekojam līdzīti tam, kas notiek Ukrainā un tajā pasaules daļā. Es lūzdu mani informēt par notiekošo. Mūsu ārlietu ministrs brauks mums līdzīti, tā ka mums būs visas iespējas par šo jautājumu diskutēt vizītes laikā. Mums ir jāveido visas iespējamās diskusijas. Tas ir pats svarīgākais. Visbīstamākais ir tad, ja neuzdrošināties runāt cits ar citu, kad aizver robežas. Tas man nepatīk. Mums ir jābūt atvērtiem.”

ES Austrumu partnerības reformu sākums

Ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs Briseles foruma ietvaros tikās ar Eiropas Komisijas Paplašināšanās un kaimiņattiecību politikas komisāru Štefanu Fili. Rinkēvičs informēja Fili par Latvijas gatavošanos prezidentūrai Eiropas Savienības (ES) Padomē un Austrumu partnerības galotņu apspriedei (*samitam*). Tai jāklūst par ES Austrumu partnerības reformu sākumu.

Valsts sekretārs tiek ar Ķīnas likumdevējiem

Ārlietu ministrijas valsts sekretārs Andrejs Pildegovičs tikās ar Ķīnas Tautas Republikas Nacionālā Tautas kongresa (ĶTR NTK) delegāciju. Ķīnas likumdevēju delegāciju vadīja ĶTR NTK Etnisko lietu komitejas priekšsēža vietnieks Padma Čolings.

Ārlietu ministrijas valsts sekretārs Andrejs Pildegovičs (no labās), Ķīnas delegācijas vadītājs, ĶTR NTK Etnisko lietu komitejas priekšsēža vietnieks Padma Čolings (no kreisās)

Puses pauda gandarījumu par labo parlamentāro sadarbību, pārrunāja gaidāmo Saeimas priekšsēdes Solvitas Āboltiņas vizīti Ķīnā un citus jautājumus. Pildegovičs informēja arī par Latvijas vēlmi turpmāk attīstīt ekonomisko sadarbību ar Ķīnu transporta, loģistikas, informācijas, komunikāciju tehnoloģiju, kokrūpniecības, farmācijas, pārtikas un tūrisma jomā.

CVK apstiprina visus EP vēlēšanām iesniegtos sarakstus

Centrālā vēlēšanu komisija (CVK) 21. martā Eiropas Parlamenta (EP) vēlēšanām reģistrēja septiņus iesniegtos vēlēšanu kandidātu sarakstus. Līdz ar to CVK EP vēlēšanām reģistrējusi visus 14 kandidātu sarakstus.

Ušakovs sarīko zibakciju „Latvija - mana dzimtene”

Pāris simtu cilvēku Rīgas centrā 21. martā piedalījās zibakcijā „Latvija - mana dzimtene!”. Ak-

ciju organizēja Rīgas pilsētas galva Nils Ušakovs kopā ar sabiedrisko organizāciju „Latvija - mana dzimtene”. Aktivisti bija tērpušies baltās jakās ar šādu pašu uzrakstu, kā arī ar uzrakstu *Nil Support Team*.

Akcijas mērķis esot mazināt naidu un neuzticēšanos starp dažādām tautām Latvijas sabiedrībā, un tā sarīkota tāpēc, ka akcijas organizatori nevēloties, lai Latvijas sabiedrības locekļi tiktu sanaidoti cits ar citu un lai Latvijā atkārtotos Ukrainas notikumi.

Atceļ ceļojumus uz Krieviju

Sakarā ar notikumiem Ukrainā un Krievijā, ceļojumu aģentūra *Impro ceļojumi* nolēmusi atcelt visus šī gada braucienus uz Krieviju. Par to uzņēmums paziņoja mikroblogošanas vietnē *Twitter*, norādot, ka tādējādi viņi protestē pret visu „schizofreniju, kas notiek Krievijā”.

Impro ceļojumu valdes priekšsēdis Vilnis Klinovičs norāda, ka šis lēmums skars aptuveni 100 uzņēmuma klientu, kuriem tiks atdota nauda.

Ina Druvieta Gruzijā tiek ar Latviešu biedrību Ave Sol

Izglītības un zinātnes ministre Ina Druvieta 21. martā darba vizītes laikā Latvijas vēstniecības Gruzijā telpās tikās ar Gruzijas Latviešu biedrību *Ave Sol*. Tikšanās gaitā apsprieda biedrības jau iesāktās aktivitātes izglītībā - svētdienas latviešu valodas skoliņa, dalība bērnu vasaras nometnēs Latvijā. Biedrība dalījās savos nākotnes plānos un redzējumos, izsakot vēlmi sadarboties Eiropas Savienības projekts bērnu un pieaugušo izglītošanā.

Līguma parakstīšana

Ministre tikās ar Gruzijas izglītības un zinātnes ministri Tamāru Sanikidzi un svinīgi parakstīja Latvijas Republikas valdības un Gruzijas valdības līgumu par sadarbību izglītībā un zinātnē. Druvieta norādīja, ka šis sadarbības līgums ir pierādījums līdzī-

nējai Latvijas-Gruzijas sadarbībai izglītībā, un tas nākotnē veicinās abu valstu aktīvu savstarpējo komunikāciju.

„Mammu, es tevi milu” gūst panākumus Malmē

Spēlfilmā „Mammu, es tevi milu” turpina starptautiski nozīmīgu kino festivālu apceļojumu un šobrīd ir ieguvusi divpadsmit kino balvas Eiropā (Vācijā, Šveicē, Beļģijā, Zviedrijā, Dānijā, Čehijā, Baltkrievijā), ASV (Losandželosā), Kanādā, Tuvajos Austrumos (Izraēlā) un Āzijā (Indijā). Šā gada marta sākumā filma „Mamma, es tevi milu” ieguva arī īpašu žūrijas balvu Kanadas starptautiskajā bērnu kino festivālā *FIFEM* Montreālā (*FIFEM The Festival*).

Filmas producete Alise Ģelze

15. martā spēlfilmā «Mammu, es tevi milu» (režisors Jānis Nords) producete Alise Ģelze devās uz Zviedrijas pilsētu Malmi, lai saņemtu festivāla galveno balvu - *Grand Prix* Malmes starptautiskajā jauniešu un bērnu filmu festivālā *BUFF* (*BUFF - The International Children and Young People's Film Festival*).

Starptautiskajā Leipcigas grāmatu tirgū

Vācijā notika tradicionālais starptautiskais Leipcigas grāmatu tirgus, kurā ar nacionālo stendu un autoru lasījumiem tika pārstāvēta arī Latvija.

Latvijas stends, ko no kartona veidojis Jānis Merks, ar savu asētismu un ekoloģisko risinājumu saistīja publikas uzmanību

Latvijas stendā bija izvietoti *Literatūras gada balvas 2013* laureātu darbi, grāmatu mākslas konkursa *Zelta ābele* kolekcija, latviešu autoru jaunāko darbu paraugtulkojumi un Latvijas autoru darbu tulkojumi vāciski un citās valodās.

Autoru lasījumos bija pārstāvēta Dace Rukšāne ar stāstiem, Māra Zālite ar savu jaunāko romānu „Pieci pirksti” un Gundars Ignats ar romānu „Pārbaudes laiks”.

Latviešu dzeja literatūras festivālā Ūmeo

Zviedrijas ziemeļu pilsēta Ūmeo līdz ar Rīgu šogad ir otra Eiropas kultūras galvaspilsēta. Starptautiskajā literatūras festivālā *Litfest* šogad piedalījās aptuveni 150 dalībnieki no 20 valstīm. Latviešu dzeju klausītājiem prezentēja Juris Kronbergs, Guntars Godiņš un Liāna Langa (*attēlā*).

Latviešu dzejnieku piedalīšanos literatūras festivālā sekmēja dzejnieka Juŗa Kronberga aktīvā interese un sadarbības piedāvājums festivāla rīkotājiem. Līdz ar Langas un Godiņa dzejas lasījumiem klausītājiem skanēja arī teātrāli iestudētie zviedru dzejnieku Soljas Krapū un Tora Lundmarka lasījumi.

Zviedru klausītāji latviešu dzejas lasījumus uztvēruši ar atsaucību un atzinuši to radošo ietekmi, intervijā *Latvijas Radio* pastāstīja dzejniece Liāna Langa. Trīs dienu laikā norisinājās dažādas lekcijas, diskusijas, semināri, meistardarbnīcas un literatūras lasījumi, kas pulcēja ne vien daudzus dalībniekus, bet arī lielu skaitu ieinteresētu lasītāju un klausītāju. Festivāla zvaigzņu vidū bija ēģiptiešu rakstniece un feminisma kustības aktiviste Navalā el Saadavi un Latvijā labi pazīstamā somu proziste Sofija Oksanena.

“Mēs rakstām atšķirīgu dzeju - daudz filozofiskāku, vairāk strādājam ar pašu valodu, pētījām valodas iespējas. Latvijā joprojām vairāk ir ideju dzeja, kas netiecas tiešā veidā izdabāt klausītājam,” skaidroja Liāna Langa.

18. novembrī Rīgā viesosies Cirque Éloize no Kanadas

18. novembrī cirka trupa *Cirque Éloize* hallē *Arēna Rīga* iepazīstinās Latvijas skatītājus ar visā pasaulē augsti novērtēto izrādi *Cirkopolis*. Tas ir modernā cirka šovs, kurā apvienoti pārsteidzoši akrobatikas, dejas un teātra elementi. Uz skatuves ir milzīgi ekrāni, un tajos demonstrētās video projekcijas aizved skatītāju iespaidīgā industriālā pasaulē, kur fantāzija provocē realitāti un kur urbāno anonimitāti un vientulību iekrāso multitalantīgo akrobatu priekšnesumu vieglums. Radot šova vizuālo noformējumu, tā autorus iedvesmojusi Frica Langa ikoniskā filma “Metropole” (1926), Terija Giljama “Brazīlija” (1985) un vairāki Franca Kafkas darbi; šovs ieturēts liriskās retro noskaņās.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS
GORDONS

Tas, kas 18. martā notika Maskavas Sarkanajā laukumā, kur bija pulcējušies 100 000 cilvēku, zināmā mērā atgādināja Hitlera uzstāšanos Vīnes Varoņu laukumā (*Heldenplatz*) pēc Austrijas pievienošanas Lielvācijai (*Heim ins Reich!*), bet visdrīzāk Romas imperatora triumfālo sagaidīšanu Kolizejā pēc kārtējā kaņģājiņa. Liela zilgana siena aizklāja pagātnes relikviju – Ļeņina mauzoleju, un tautas priekšā nu parādījās tumšzilā mētelī tērpies Vladimirs Putins, kuŗa jau puskaילו galvu gan nerotāja lauru vainags, bet no abām pusēm viņu gandrīz vai apskāva baltziliskānkanas lentes – ķeizarišķas godības oreols. Milzu plakāts: “Krima mūsu sirdī!” un Putina izjustā uzruna liecināja, ka „Trešās Romas” murgs viņam sakāpis galvā. Uzgvilēt Putinam bija sanākuši ne tikai “prezidenta partijas” **Vienotā Krievija** aktivisti, bet arī delegāti no tādām apvienībām

kā *Georgieši, Krievijas virsnieki, Jaunā Gvarde*. Bija redzams arī plakāts ar uzrakstu: “Obama, tu gādā par Aļasku!” (ko Krievija 1867. gadā pārdeva Savienotajām Valstīm un ko Krievijas pārstāvis Eiropas Padomē Romans Kokarevs nu iekļāvis to teritoriju skaitā, kas nākotnē varētu atkal piederēt Krievijai). Laukumā plīvoja daudzi Georgija karogi – nevis lentītes, bet lieli karogi ar oranžmelnām svītrām. Tie acīmredzot plīvos arī Rīgā 9. maijā pie Pārdaugavas monstra.

Tai pašā dienā miņi, suminot Krimas atgriešanos Krievijas klēpī, notika Pēterpili un Brjanskā, Voronežā un Vladivostokā un citās pilsētās. Viss bija jau iepriekš rūpīgi plānots.

Krimas triumfālās iekļaušanas ceremonija tās pašas dienas rītā notika Kremļa visgreznākajā – Georgija zālē. Deputāti un senātori, ģenerāļi un admirāļi bija rāmi sasēdušies garās krēslu rin-

dās, un imperators Putins viens un cienīgs viņus uzrunāja, rūpīgi izsvēris katru vārdu, norēģulējis balss tembru.

Šī enerģiski uzkurinātā masu psihoze jeb euforija nevarēja slēpt satriecošo iespaidu, ko Kremli atstāja 21. februāra pavērsiens Kijevā – Maidana kustības uzvara un jaunās rietumnieciskās varas nostiprināšana Ukrainā ar galamērķi – kļūt par ES un NATO dalībvalsti.

Ziņu portālā REGNUM, kas ir pietuvināts Kremlim, Krievijas Zinātņu akadēmijas Krievijas vēstures institūta analitiķis Andrejs Marčukovs raksta, ka “Krima tikai saldīnājusi rūgto sakāvi”, jo „tika zaudēta Ukraina”. Un Marčukovs aicina: jādara viss, lai „iznīdētu ukrainību” (*ukrainstvo*). Viņš šo terminu lieto gluži tāpat kā antisemīti, runājot par “židismu” (*Jewry*). Viņaprāt “jaunā Ukraina” esot “nelegitims agresīvs veidojums, kas isteno svecu gribu”. Pats jēdziens “ukraiņu

nācija” esot mākslīgi konstruēts. Bet kas tad spēš “padzīt amerikāņu aģentūru un ukraiņu nacionālistus? Tikai tauta – bet ar palīdzību no ārpusē.” Diemžēl, sūrojas Marčukovs, jebkuŗš Ukrainas valstiskums balstoties uz t.s. “ukraiņu ideju”. Ukraina esot fikcija – istenībā viņi ir mazkrievi (*malorossi*), kas kopā ar lielkrieviem un baltkrieviem veidojot “krievu tautu”. Un ja nu ukraiņi šādai izpratnei nepiekrīt? Marčukovs aicina Kremli iejaukties un “atkārtot Krimas scēnāriju” virzienā no Čaŗkovas uz Dņepropetrovsku un Odesu. Citādi, brīdina Marčukovs, “Maidans var notikt arī mūsmājās”.

Diemžēl uz “Maidanu mūsmājās” nav ko cerēt. Tiesa, 15. martā Maskavā 50 000 cilvēku piedalījās „Miera maršā”, kas noritēja bez traucējumiem, taču Krievijas Kultūras ministrijas ierosināto deklarāciju Putina atbalstam parakstīja 512 kultūras darbinieki,

ieskaitot slavenības, bet pretējo uzsaukumu “Pret kaŗu, pret Krievijas pašizolāciju, pret totalitārisma restaurāciju” parakstīja tikai 220, tostarp slavenais kinorežisors Eldars Rjazanovs, un viņi tūmeklī tūdaļ saņēma brāzienus – sak, nodevēji, *židvā* – žīdu kalpi.

Brīdī, kad rakstu šīs rindiņas, Ukrainas Augstākā Rada ar 274 balsim (no 303) pieņēmusi „Deklarāciju cīņai par Ukrainas atbrīvošanu”, pasludinot Krimu par “okupētu teritoriju”. Nolemts sagatavot likumus par iestāšanos ES un NATO un par “Ukrainas kodolstatusa atjaunošanu”.

Tikmēr Ķīnas kompartijas laikraksts *Renmin Ribao* liek saprast, ka Ķīnas un Krievijas stratēģiskā tuvināšanās “kļūst par stabilitātes enkuru pasaule”. Un *Global Times*, kas tāpat pauŗ Ķīnas KP viedokli, zoboŗas: “Krievijas un Putina priekšā ASV un Eiropa izskatās kā papīra tģeris.”

Diemžēl...

SALLIJA
BENFELDE

Nedēļā, kad rakstu šo komentāru, Latvijā tiek pieminēti 1949. gada 25. marta deportāciju un komunistiskā genocīda upuŗi. Uz Sibīriju toreiz deportēja aptuveni 43 000 cilvēku – ģimenes ar bērniem un sirmgalviņiem, tāpēc daudzviet Latvijā notiek piemiņas sarīkojumi.

Šonedēļ notiek arī diskusijas ar ASV un NATO par papildu aizsardzības kontingenta izvietošanu Baltijas reģionā. Latvijas Nacionālie bruņotie spēki (NBS) pašlaik strādā ikdienas režīmā, bet pastiprinātu kontroli veic pierobežā. Jāpiebilst, ka NATO ietvaros, kā arī tiekoties ar ASV prezidentu Baraku Obamu un viceprezidentu Džo Baidenu, ar Valsts prezidentu Andri Bērziņu tiek pārrunāts Latvijas valsts budžets aizsardzības vajadzībām. Plānojot nākamā un nākamā triju gadu budžetu, fināncējuma pieaugumam Latvijā ir jābūt, – papildu fināncējums nepieciešams, lai attīstītu gan NBS, gan Zemessardzi. “Mums jātaisnojas, kāpēc tas nav izdarīts, taču mēs arī apliecinām, ka mūsu apņēšanās – 2% no IKP līdz 2020. gadam – ir spēkā un mēs to izpildīsim,” skaidro aizsardzības ministrs Raimonds Vējonis.

Baltijas valstis un Polija ir runājušas ar ASV un NATO par militārās klātienes palielināšanu šajā reģionā, un partneri ir solījuši izskatīt šādu iespēju. Pašlaik runa ir par trīs versijām – palielināt iznīcinātāju skaitu Lietuvā, Šauļu bazē, palielināt to cilvēku un tehnikas daudzumu, kas piedalās mācībās šajā reģionā, vai rotācijas kārtā reģionā izvietot ASV un NATO papildu

spēkus. Jāpiebilst, ka 24. martā „Lielā septiņnieka” jeb G7 valstu līderi apliecinājuši gatavību pastiprināt sankcijas pret Krieviju, ja tā arī turpmāk saasinās situāciju Ukrainā, un vienojušies izslēgt Krieviju no pasaulē ietekmīgāko valstu nākamās galotņu sanāksmes.

Tātad Baltijā turpinās pārkārtošanās pēc Krimas aneksijas un pievienošanas Krievijai. Arī Eiropa beidzot ir sapratusi, ka normāls dialogs ar Krieviju nav iespējams, ka Putins un viņa atbalstītāji alkst kaut daļēji atjaunot bijušo Padomju Savienību. Patiesībā lielais jautājums ir – vai Krievijai pietiks ar Krimu? Ja Putins ir nolēmis, ka Krievijai jāpievieno arī Austrumukraina un daži tās dienvidu apgabali, tad kaŗš ir neizbēgams. Turklāt ir skaidrs, ka Putins raugās arī **Piedņestras** virzienā, – tā ir starptautiski neatzīta, *de facto* neatkarīga valsts (kopš 1990. gada) Austrumeiropā.

Ko mēs zinām par Moldovas un Piedņestras vēsturi? Daļa Moldovas ir Besarabija, kas 1812. gadā tika iekļauta Krievijas imperijas sastāvā, bet 1918. gadā pievienojās Rumānijai. Savukārt 1940. gadā Besarabijā iebruka Sarkanā armija un tika izveidota Moldāvijas Sociālistiskā Republika, kas bija PSRS republika līdz 1991. gadam. Piedņestra ir daļa Moldovas, tajā dzīvo lielākoties krievi, kuŗos baŗas izraisa Moldova neatkarības centieni, kas varētu veicināt apvienošanu ar Rumāniju. Šīs baŗas savulaik izmantoja bijušie komunistu vadoni, izveidojot kustību par atdalīšanos no Moldovas. 1990.

gadā Piedņestra pasludināja savu neatkarību, 1992. gadā šeit izraisījās bruņots konflikts. Paŗreiz Piedņestra formāli ir Moldovas sastāvā, taču faktiski tā sevi pārvalda pati. Piedņestra jau ir paudusi vēlmi pievienoties Krievijai.

Krievija tagad pie Ukrainas austrumu robežām ir sakoncentrējusi kaŗaspēku, kas ir gatavs doties uz Piedņestru – Moldovas separātisko reģionu, kur jau tagad atrodas Krievijas kaŗavīri, – tā 23. martā sacīja NATO Eiropas apvienotā bruņotā spēku augstākais virspavēlnieks Filips Brīdlovs. Eiropas Tautas partijas kandidāts uz Eiropas Komisijas prezidenta amatu, bijušais Luksemburgas premjērministrs Ņans Klods Junkers paziņojis, ka Eiropas Savienība (ES) nedrīkst pieļaut, ka Moldova pēc Ukrainas kļūst par nākamo Krievijas upuri.

Tomēr Putinam ir cerības panākt savu ideju īstenošanu tajās bijušās PSRS republikās vai to daļās, kuŗu iedzīvotāji pamatā ir krievi, kam joprojām sapnis ir par PSRS. Kādā televīzijas kanālī pēc tam, kad Krievija bija pieņēmusi lēmumu šo Ukrainas teritoriju pievienot sev, tika intervēti Krimas krievi. Skaidri atceros, piemēram, kāda iedzīvotāja sacīto, ka viņš ir krievs, dzīvo Krimā jau 32 gadus un visu šo laiku viņa sapnis ir bijis, ka Krima atkal būs Krievijas sastāvā. „Man šī ir svētku diena, beidzot ir noticis tas, par ko domāju 32 gadus!” viņš sacīja. Televīzijas reportāŗās bija redzamas arī sievietes ar Krievijas karogiem, skandējot: „Krievija, Krievija!” Šīs sievietes esot laimīgas un

lepnas, ka viņu dēli varēs dienēt Krievijas armijā. Putinu atbalsta liela daļa krievu, viņi noteikti jūtas laimīgi un apmierināti, ka atkal varēs justies pāŗaki un „sliktajiem imperālistiem” parādīt, cik varena ir Krievija.

Protams, uz visu šo notikumu fona ir svarīgi, kas notiek Latvijā, kur dzīvo gandrīz 5000 Krievijas pilsoņu un vairāki simti tūkstošu nepilsoņu, par kuŗu aizstāvību jau paziņojusi Krievija. Par neatkarību, brīvību un demokrātiju reizēm nākas maksāt augstu cenu. Eiropas Savienības sankcijas pret Krieviju agri vai vēlū skars arī Latviju, jo aptuveni 11% Latvijas eksporta iet uz Krieviju. Īpašnieki vairākos lielos Latvijas uzņēmumos, kas savu produkciju eksportē uz Krieviju, ir vai nu Krievijas pilsoņi, vai bagāti un ietekmīgi Latvijas uzņēmēji, kuŗu politiskās intereses nereti ir saistītas ar *Saskaņas centra* interesēm. Turklāt lejupslīde ekonomikas attīstībā, ja tā notiks, protams, skars visus Latvijas iedzīvotājus. Tāpēc nav grūti prognozēt, vai tādā gadījumā iedzīvotājiem būs iebildumi un vai arī ietekmīgie tirgus spēlētāji centīsies grozīt politiķu prātus. Starp citu, daudz pieminētā brīvā elektroenerģijas tirgus atlikšana, šķiet, ir saistīta ne tikai ar vēlēšanām un vēlētāju prātu nomierināšanu, bet arī ar Krievijas koncerna *Gazprom* interesēm.

Krievijai (un, protams, tikai savai kabatai) simpatizējošu uzņēmēju (un viņu draugu politiķu) Latvijā tāpat netrūkst, bet, saasinoties Eiropas un Krievijas attiecībām, parādīsies politikāni,

eksperti un uzņēmēji, kas aicinās „domāt par tautu” un nejaukt politiku ar uzņēmējdarbību, mākslu, kultūru un tamlīdzīgi. Patiesībā tas būs lielais jautājums par pieļaujamiem kompromisiem. Piemēram, ko darīt ar Krievijas konkursšovu „Jaunais vilnis” Jūrmalā? Daudzi uzņēmēji un arī Jūrmalas iedzīvotāji pa tam lāgam var it labi nopelnīt, tāpēc Jūrmalas pilsētas galvas (*Zaļo* un Zemnieku savienība) ieskatā sankcijas pret Krieviju nevajag saistīt ar atteikumu „Jaunajam vilnim”, jo tas būšot populisms. Vairākas šī šova *zvaigznes*, starp citu, ar savu parakstu jau publiski apliecinājušas atbalstu Krievijas prezidenta Vladimira Putina rīcībai Krimā un Ukrainā. Kā rīkoties Latvijas valstij? Ļaut jūrmalniekiem nopelnīt kādu lieku eiro vai tomēr atteikt jebkuŗus likumus un lģgumus ignorējošās valsts pārstāvjiem iespēju likmot Jūrmalā? Protams, politika bez kompromisiem nevar pastāvēt, bet laikiem ir vērts atcerēties kādu amerikāņu dzejnieka un diplomāta Džeimsa Louela aforismu: „Kompromiss ir gan labs lietussargs, bet sliktis jumts.”

Valsts šo Krievijas konkursšovu var ietekmēt, tikai neizsniedzot vīzas Krievijas pilsoņiem, kuŗi vēlēšies piedalīties „Jaunajā vilnī”. Savukārt balsotājiem Eiroparlamenta vēlēšanās maijā un Saeimas vēlēšanās oktobrī vajadzētu atcerēties partijas un politiķus, kuŗu vēlme „draudzēties” ar Krieviju pārkāpj jebkuŗas saprātīga kompromisa robežas.

Kompromiss un tā robežas

PAULS DAMBIS

Savā radišanas azartā lielais Hendelis spēja vienā mēnesī sacērt vismaz divas un Mocarts vienu operu, bet 20. un 21. gadsimtā operu rakstīšana padodas visai lēni.

Latvijā atstarpe starp vienu operas (latviešu) pirmuzvedumu un otru dažkārt velkas līdz pat gadu desmitam. Šis gads, kas nav saistīts ar īpašām saules aktivitātēm, viena paša mēneša – februāra laikā piedāvā veselas divas: Jēkaba Nīmaņa „Lisistrati” un ražīgā Kristapa Pētersona vēsturisko operu par Rīgā dzimušo šachistu Michailu Tālu.

„Lisistrate” tika uzvesta divos vakaros Dzelzceļa mūzejā (brī!) 14. un 15. februārī. Pirmā Lisistratē Šveices „komponista” Kaspara Evalda mūzikālajā veidolā pēc Aristofana idejas režisores Kristīnas Sīriusas un diriģenta Normunda Dreģa interpretācijā (galvenajā lomā Žanna Hircele, pārējās lomās vokālā ansamblā Putni dalībnieces). Lai kā es mīlētu brīnišķo sieviešu ansambli un viņu vadītāju Anitru Dreģi,

teicamu vokālisti un lielisku diriģenti, šis operas projekts meitenēm bija par grūtu. Parasti savos koncertos būdamas plastiski atraisītas, šveiciešu režisores rokās viņas īsti nesaprata, ko no viņām gaida. Arī pati režijas partitūra, līdzīgi otrai – latviešu režisores Zanes Kreicbergas režijai, bija sadomāta, samākslota līdz nejdzībai. Pat operas profesionāļiem nenāktos viegli izprast abu dāmu idejas, ko vēl kārtīgi noraka Dzelzceļa mūzeja pustumsa un metalla karkasu klātie, kuŗa lai nu ko, bet Lisistrates sabiedroto seksuālās tieksmes iedzina veco lokomotīvu kursteņos. Par akustiku, pareizāk, par tās divainībām, nerunāšu, te visu laiku uzmācās kaut kādas spocīgas izjūtas, ko veicināja padomju lokomotīvu rūsas smaka.

Otrā vakara „Lisistrate” – grieķiski drāmatiska, pat traģiska – apbrīnojami smalki mūzikāli un plastiski nodziedāta Kristīnes Gailītes atskaņojumā. Jā! Tā nu

šoreiz ir viņas īstā loma. Jēkaba Nīmaņa minimālmūzikas stilistika postmodernā izpratnē netraucēja, bet raisīja dziedones vokālos un skatuviskos dotumus. Arī „Dāmu Putnu” komanda nedaudz vairāk iesaistījās operas notikumos. Varbūt pretēji režisores un libretistes Ineses Zanderes intelektuālajām spekulācijām (Balkānu dzejnieku dzeja, Aristofans un pat fragmenti no Gētes (!)), kas bija operai nepiemērotas un sadomātas. Taču atskaņotāji ņēma no mūzikas to, ko viņi vēlējas un saprata, un tas bija tas pareizākais un labākais. Par to viņiem paldies! Ceru, ka šo „paldies” neierakstīs savos CV pārintelektuālizētās vadītājas.

28. februārī Baltajā namā kārtējais V. A. Mocarta „Figaro kāzu” iestudējums diriģenta Valža Butāna un režisora Marselo Lombardero vadībā.

Iepriekšējais šis operas iestudējums Rīgā notika pirms astoņiem gadiem bulgāru režisores Veras Ņemirovas iestudējumā.

Cik atceros, tas cieta neveiksmi. Šoreiz argentiniešu režisors bija iedomājies Mocarta opervārņus izvietot tālajā Argentīnā. Nepazīstot mūsu skatītājus, režisors acīmredzot bija iedomājies darbību tuvināt latīņamerikāņu ziepju operām. Ja tas būtu noticis pirms 30 gadiem – panākumi noteikti būtu bijuši. Taču šobrīd Latvijas skatītāji ir atskurbuši pēc ilgstošas seriālu invāzijas un cer uz skatuves sagaidīt ko Mocartam līdzīgu. Ak vai! Lai cik teicami bija mūsu mākslinieču un viņu partneru vokālie un vizuālie priekšnesumi, *Le nozze di Figaro* ar lielisko de Pontes libretu bija iedzīta pilnīgi svešā vidē un laikā. Jāņa Apeiņa veidotais grāfs Almaviva, meksikāņu mačo parodija, lika skumji līdzīgu just dziedonim, grāfiene alkoholiķe un narkomane, ko tēloja Evija Martinsone, vokāli un plastiski bija teicamā formā. Arī Suzanna, kuŗa tik ļoti atgādināja latīņamerikāņu seriālos standartizēto „nelaimīgās milē-

tājas” tēlu, ko teicami atveidoja Inga Šļubovska, mani tā tracināja, ka gribējās dauzīt kājas pret grīdu. Taču pārējie skatītāji to būtu uztvēruši par režijai piederīgu. Svīlpt arī nevarēju, jo man nekad svīlpsana nav padavusies. Bija jānosēž līdz ziepju operas, piedodiet, Mocarta ģeniālās operas – buffa galam. Un atkal kuŗo reizi nākas pukoties par režiju. Varbūt kāds teiks – jāiet līdzīgu laika garam! Taču „laika gars” applicina teicamus iepriekšējo gadsimtu operu iestudējumus uz pasaules operas skatuvēm ļoti inteligentā, komponista darba iecerei pietuvinātā režijas formā. Pat „huliganiskais režisors” Roberts Vilsons apzīlbināja skatītājus ar Klaudio Monteverdi „Orfeja” spožu, oriģinālam tuvu interpretāciju. Operu režisoram vai tam, kuŗš par tādu vēlas kļūt, ir jābūt arī mūzikim un jāpazīst „sava prece” līdz pēdējam sikumam.

P.S. Par Kristapa Pētersona „Michailu” (Tālu) ceru rakstīt nākamajā rakstā.

Priekšzīmīgs opis, zinātkārs Robčiks

Gundega Sēja, *Kā es ar opi braucu Latviju lūkoties,*

Guntas Plotkas mākslinieciskais iekārtojums, apgāds „Zvaigzne ABC”, 2013.g., 176 lpp.

EDUARDS SILKALNS

Kā es ar opi braucu Latviju lūkoties. Stāstījums iesākas ar abu tā varoņu divsarunu:

- *Klau, opi! Kad izaugšu liels, es braukšu prom.*

- *Uz kuriem tu brauksi, dēls?*

- *Uz Īriju. Bet varbūt uz Ameriku vai Austrāliju...*

- *Kas tad tur tāds ir, kā nav te, Latvijā?*

Un opis sēdina mazdēlu sev blakus džipā, pārnakšņošanai paņēm līdzīgu telti un dodas četros Latvijas apceļojumos pēc kārtas, uz katru apgabalu pa vienam. Opis Robertu, sauktu par Robčiku, pārliecina, ka dzimtenē patiesi ir daudz, ko redzēt un piedzīvot.

Grāmata nekādā ziņā nav uzskatāma par vispusīgu ceļvedi pa Latviju. Daudziem pieaugušiem lasītājiem varētu likties, ka būtu vajadzējis mūsu abiem tūristiem aplūkot vēl dažu „obligātu” ceļa mērķi. Piemēram, kāpēc Aglonā abi vēro, kā tiek cepta rupjmaize, bet ne ar vārdu nav minēta turienes slavenā Romas katoļu bazilika? Rakstniece būs centusies sameklēt tādus apskates objektus, kas visvairāk varētu saistīt pamatskolas vecuma puīšeli. Siguldā tāds ir gaisa tramvajs, Līgatnē – padomju laika slepenais bunkurs, Kuldīgā – Ventas rumba ar lidojošām zivīm.

Kā opis, tā Robčiks ir mūsdienīgi cilvēki, tāpēc viņi ceļojumu laikā viens ar otru labi saprotas. Kad abi atkal atgriezušies Rīgā un pošas ar tramvaju braukt uz Brāļu kapiem, opis Robčikam stāsta par Lāčplēša dienu, un Robčiks vaicā: „Vai tas ir tas pats **džeks**, kuŗam viss spēks bija ausīs?” Opis saprātīgi

nenorāj mazdēlu, ka tas latvju tautas varoņtēlu nosaucis par džeku, bet atbild uz mazdēla jautājumu. Opis pats dzīvo ar abām kājām 21. gadsimtenī: viņam ir gan *aifons*, gan ir pazīstama *You Tube*.

Tomēr visa opja izturēšanās rāda, ka 21. gadsimts viņā nav nesavienojams ar patriotismu, ar lepnumu par savu dzimto zemi. Šo īpašību viņš cenšas pārnest arī uz mazdēlu, nosaukdams saulrietus Kurzemes atklātās jūras krastā par visskaistākajiem saulrietiem pasaulē (26.lpp.), priedcādāmiem par varenā hercoga Jēkaba panākumiem (28. – 29.) un norādīdams, ka Sabiles vīnogu dārzi iekļuvuši Ginesa Pasaules rekordu grāmatā (32.). Pēc Kurzemes ceļojuma ne mazāk svarīgas un ievērojamas lietas Robčikam atklājas pārējos rīs Latvijas apgabalos.

Četrus ceļojumus no grāmatas sākuma un beigu gala ierāmē no opja puses Robčikam sniegtas ziņas par mūsu jaunākā laika vēsturē zīmīgiem datumiem – par 11. novembri, 18. novembri un 4. maiju, par sarkanbaltsarkanu karogu, par Brīvības pieminekli... Lūk, teksta paraudziņš, kur opis Robertam skaidro okupāciju:

- *Redzi, Latvijai daudzus gadus, pat gadsimtus, klājies grūti, – pār to allaž kāds gribējis valdīt, tai uzkundzēties.*

- *Uz kundzēties? – Roberts šo vārdu īsti nesaprot. – Tā kā klasē? Pēteris, opi, vienmēr grib būt galvenais, viņš šefo, bet, ja kāds nedara, kā viņš grib, tad zini, kas notiek?! Pēteris kaujas. Pa istam. Ar kulakiem.*

- *Ar dūrēm. Jā. Tu pareizi esi sapratis. Ar valstīm ir līdzīgi. Piedesmit gadus Latvija bija okupēta valsts un pret savu gribu iekļauta lielajā Padomju Savienībā. Visus šos gadus Latvija ilgojās būt brīva un neatkarīga valsts.*

- *Kas tas ir „okupēta valsts”?*

Opis brīdi domā. – *To var izskaidrot pavisam vienkārši. Piemēram, mūsu kaimiņi vienā jaukā dienā ievācas mūsu dzīvoklī un saka: „Mums te patīk, mēs arī te tagad dzīvosim. Varat saspīesties, ja visiem vietās nepietiek, bet varat arī iet meklēt sev citu mājvietu, ja jums nepatīk tāda šaurība.” (6. – 7.)*

Autores padomi uz aizmugurējā vāka, kā vecākiem un vecvecākiem rīkoties, ja viņi nolēmuši grāmatu saviem bērniem vai mazbērniem lasīt priekšā, liek aizdomāties, uz kāda vecuma bērniem grāmata tad vistiešāk tēmēta. Grāmatas mēdz lasīt priekšā tādiem bērniem, kas paši lasīt vēl neprot vai lasa slikti. Tie būtu bērni līdz piecu vai sešu gadu vecumam. Gribētos iebilst, ka vairāku nodaļu viela vietumis varētu sagādāt grūtības pat desmitgadniekiem, jo autore no pieaugušiem lasītājiem domāta informātīva materiāla valodu nav pietiekami vienkāršojusi līdz bērnam viegli uztveramam līmenim. Pārgudra rindkopa, kādu, par laimi, grāmatā gan nav daudz, ir šī.

Starptautiskajā putnu aizsardzības konferencē Japānā daudz u zemju ornitologi nolēma, ka katrai valstij vajadzētu izvēlēties savu īpašo, nacionālo putnu un šo simbolu izmantot dabas aizsardzības propagandēšanai. Latvijas

ornitologi izvēlējās balto cielvānu. (117.)

Līdzās Gundegas Sējas tekstam pamatīgu uzslavu pelnījušas Guntas Plotkas ilustrācijas. No dažādiem avotiem savākti fotoattēli bieži ieiet tekstā, savienojas ar tekstu, gan tekstu ielenkdami no vairākām pusēm, gan izvietoti zem burtu rindām, tomēr neapgrūtinot lasīšanu, kā tas mūsdienās kādreiz gadās, kad, piemēram, teātra programmu, skrejlapu vai tml. cenšas veidot sevišķi „māksliniecisku”, liekot ačgārnā kārtā lasīt baltus burtus uz melna fona. Daudzviet māksliniece uz foto attēliem uzmontējusi savus zīmējumus jeb iegleznojumus. Iegleznots opis, piemēram, atlaides atpūsties fotografētā plāvā, iegleznotas bites ar medustrauciņiem rokās lido ap saviem nofotografētajiem stropiem, Kurzemes jūrmalas foto attēlā tup un izbrīnā acis bola divas iegleznotas vārdes. Grāmatā ievienota atsevišķa salocīta liellapa, uz kuŗas divi vai vairāki „ceļotāji” ar metamā kauliņa un citu kauliņu palīdzību var kaut ko līdzīgu opja un Robčika ceļojumam atkārtot.

Imants Ziedonis kaut kur sava dzejoļu krājuma **Motocikls** sākumā par cilvēka sajūtām pirms došanās ceļā rakstīja: „Nolaižas priekšnojautā.” Ja kādi ārpus Latvijas dzīvojoši vecāki vai vecvecāki saposušies savu bērnu vai mazbērnu aizvest uz tēvzemi, lai viņš to kaut cik iepazītu, tad priekšnojautas radišanai un priekšzināšanu apgūšanai **Kā es ar opi braucu Latviju lūkoties** ir silti ieteicama grāmata. Piemērotāku šim nolūkam neatradīs.

GUNDEGA SAULĪTE

Šāgada festivāla preses konference tika pastāstīts, ka Latvijas Televīzija gatavo dokumentālu filmu par trim Latvijas baleta māksliniekiem. Kā vari komentēt šo ieceri?

Tie ir trīs laikabiedri, kam pavisam nesen bija „apaļas” jubilejas, – visi kopā dejujuši, kopā ilgus gadus strādājuši, – Zita Errs, Aleksandrs Rumjancevs un es. Dzīve jau nesākas tikai ar šodien, kā šobrīd dažkārt pieņemts domāt. Arī Latvijas balets kopš pirmsākumiem pagājušā gadsimta 20. gados ir izgājis vairākus attīstības lokus, bet 80. gadi ir bijuši ļoti krāšņi un bagāti ar klasisko repertuāru, viesizrādēm un spilgtām personībām. Tā bija arī liela atbildība, jo bija iespēja pārstāvēt Rīgas baletu ārzemju turnejās, mēs bijām ļoti populāri, mūsmāju skatītāji nāca ne tikai uz izrādēm, bet „uz konkrētiem māksliniekiem”, iestudējumi piedzīvoja gaŗu mūžu. Tāpēc piedzima ideja izveidot filmu, akcentējot šo baleta posmu. Atainojot šo mākslinieku likteņus, parādot gan sasniegumus, gan to, ar ko viņi nodarbojas šobrīd, iecerēts atainot šo mazliet jau piemirsto mūsu baleta posmu.

Vai daudz ir dokumentālā materiāla par Rīgas baleta pagājušā gadsimta 80. gadu izrādēm?

Ļoti daudz! Tolaik jau izrādes filmēja, ne tā kā vēlākos gadu des-

Baleta festivāla direktore Lita Beiris ar dzīvesbiedru - Rīgas Latviešu biedrības priekšsēdi Gunti Gailīti un Alisīti

gad ir zināms, ka 21. aprīlī Latvijas Televīzijā paredzēta šīs filmas pirmizrāde.

Tava darba dzīve met loku no pavasara līdz nākamajam pavasarim, kad atkal klāt baleta festivāls. Kas vērtīgs pieredzēts šajā gadā kopš iepriekšējā festivāla?

Drīz pēc iepriekšējā festivāla notika pirmā Rīgas baleta teātra parādīšanās publikai. Tas bija veļtījums Augustam Dombrovskim, atklājot atjaunoto Ziemeļblāzmas

jumā mūzicēja vijolnieks Raimonds Ozols un taustiņinstrumentālists Raimonds Macats. Šo iestudējumu šogad parādīs mūsu baleta festivāla atklāšanā, kas jau tradicionāli notiks Rīgas Dzelzceļa stacijā.

Tāpat sevi ir pieteicis tavs lolojums - Rīgas baleta teātris. Ko tuvāk vari pastāstīt par šo ieceri?

Tas ir projektu teātris. Kamēr Latvijai pietiek ar vienu mūzikālo teātri, t.i., Nacionālo operu, un

Klāt pavasaris un Starptautiskais Baltijas baleta festivāls

Saruna ar festivāla direktori Litu Beiris

viņa jubilejas gads jau aizritējis. Bet savas „Dvēseles stīgas” šī gada laikā esam parādījuši dažādās vietās, arī nākamajā vasarā ir uzicinājumi, brauksim un dejosim.

Vēl piedzīvoju darba posmu Igaunijā. Pagājušā gada 1. jūnijā Tallinas baletskolai bija paredzēts izlaidums, pusgadu pirms tam atskanēja telefona zvans no manas kolēģes Kaijes Kirbas, kas tagad ir skolas direktore. Viņa aicināja, lai braucu iestudēt izlaiduma koncertam „Mocartianu”,

Tā jau ir gadu gaitā iedibināta tradīcija, ka baleta festivāls iepriecina dejas cienītājus ne tikai Rīgā.

Jā, arī šogad būs izrādes Preiļos, Valmierā, Rēzeknē un Ventspilī, var teikt, ka, pavasarim nākot, mūsu festivāls tiek gaidīts un sirsnīgi uzņemts uz šo pilsētu skatuvēm.

Starptautiskais Baltijas baleta festivāls, kam senseis ir devīze „No klasikas līdz avangardam”, palaikam skatītājiem atklāj arī

Baleta duets - Brandons Aleksanders un Raminta Rudzionīte pārstāvēs Tartu teātra Vanemuīne baleta trupu (Igaunija)

choreografiju, ko uz klasikas pamatiem pirms dažiem gadiem biju veidojusi Japānas dejojājiem. Tas bija jauki un interesanti. Kaiji gaida liels, nopietns darbs, lai augstākā laikmetīgā līmenī paceltu Igaunijas choreografijas skolu, kas savā darbībā bija apstājusī. Galvenā soliste bija ļoti laba, strādāja ar kvēli un aizrautību, tagad jau viņa ir angažēta teātra Estonia baletā.

Šī gada festivālam ir daudzpusīga programma. Kas tevi pašu tajā saista visvairāk?

Es ļoti priecājos, ka izdevies uzaicināt flamenko dejas grupu, ko vada slavenais Hesus Karmona (*Jesus Carmona*). Tik daudz ir lasīts un dzirdēts par viņu priekšnesumu. Karmonu mēdz dēvēt par mūsdienu pirmā lieluma flamenko zvaigzni ne tikai Spānijā, bet visā pasaulē. Rīgā 29. aprīlī šī trupa sniegs izrādi „Melnais un baltais”, dienu iepriekš to būs jau noskatījušies ventspilnieki, bet 30. aprīlī spāņu flamenko dejas sildīs skatītājus Latgales vēstniecībā GORS Rēzeknē.

Festivālā viesosies arī laikmetīgās dejas trupa *Opinion Public* no Briseles (Beļģijā) un izrādīs iestudējumu *Bob art*, atbrauks arī Polijas Dejas teātris no Poznaņas ar izrādi „Četrdesmit”, ko iestudējis pasaules mēroga choreografs Jo Stomgrēns no Norvēģijas.

kādu negaidītu dejas mākslas aspektu. Ko varam gaidīt šogad?

Sadarbībā ar Francijas kultūras institūtu izdevies noorganizēt divas filmu izrādes. Pirmā būs aktierfilma „Karalis dejo”, vēsturisks stāsts par to, kā Francijas Saules karalis Luijs XIV apguvis dejas mākslu. Otra – dokumentāla filma par Francijas Nacionālo baletu mūsdienās. Šīs filmas veidotāji baleta trupas dzīvei sekojuši trīs mēnešu garumā, atainojot dejas brīnuma tapšanu un baleta dzīvi no aizkulišu puses.

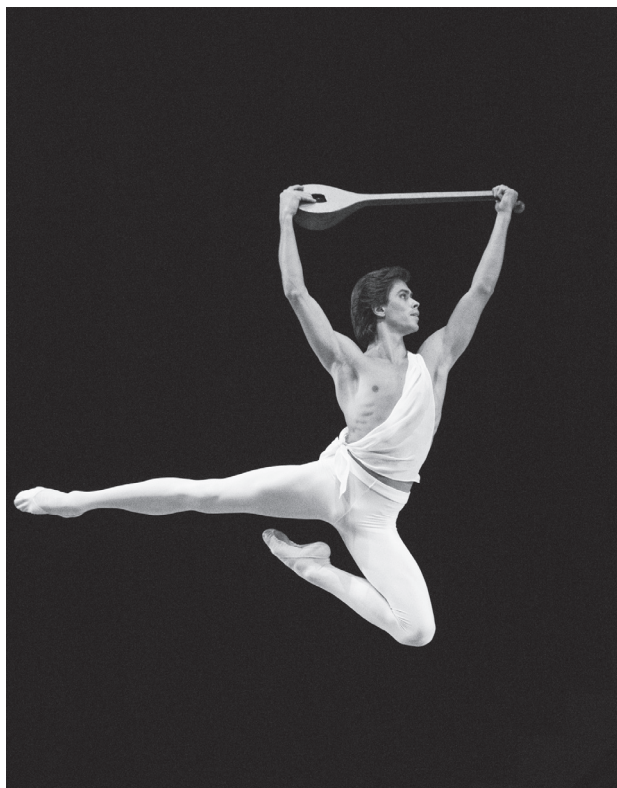
Savukārt Rīgas Latviešu biedrības Zelta zālē notiks pianistes Diānas Zandbergas solokoncerts „Deja ar klavierēm”, kas sola arī kādu pārsteigumu.

Arī mākslinieki, kas ieradīsies uz Galā koncertu 14. aprīlī Latvijas Nacionālajā operā, cerams, sniegs spilgtus mākslas iespaidus.

Kas ir festivāla atbalstītāji?

Ģenerālsponsors ir uzņēmums *LatRosTrans*, Valsts Kultūrkapitāla fonds, Rīgas dome, Latvijas Dzelzceļš, Polijas Kultūras un nacionālā manatojuma ministrija, Beļģijas karalistes vēstniecība Latvijā, Spānijas karalistes vēstniecība Latvijā, Francijas institūts un Dānijas kultūras institūts.

Atliek novēlēt 19. Starptautiskajam Baltijas baleta festivālam veiksmīgu norisi un skatītāju atsaucību.

Paredzēts, ka Galā koncertā piedalīsies arī jaunā baleta zvaigzne Artjoms Ovčarenko no Maskavas

Visā pasaulē slavenais flamenko dejojājs Hesus Karmona

mitos. Tā kā materiāla ir daudz, nav lielu problēmu šādu filmu izveidot. Zita, Lita un Saša – tie bija trīs savulaik baleta pasaulē pazīstami vārdi. Un arī šodien mēs visi darbojamies dejas mākslas laukā, gan katrs citādi – Zitai Errs ir privāta baleta studija, un viņa ir dejas mākslas profesore Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā, Aleksandrs Rumjancevs ir choreografs, strādā vairākās baleta studijās, es jau 19. reizi rīkoju Starptautisko Baltijas baleta festivālu un, cik iespējams, nodarbojos arī ar choreografiju. Ta-

namu Vecmilgrāvī, – uzvedums „Dvēseles stīgas” ar Raimonda Paula mūziku. Tāsakot, iesvētījām jauno Ziemeļblāzmas skatuvī, kas dejai ir piemērota vieta, kaut arī varbūt ne tik plaša, kā gribētos. Iestudējums bija iecerēts no mazām dzīves ainiņām, ko choreografēju pati, un radās ideja pulkā aicināt vēl piecus choreografus, kas samērā nesen saņēmuši profesionālu diplomus. Es pat nobrīnījos, ka sešu atšķirīgu autoru veidotie „stāstiņi” labi sakļāvās kopā. Bija vajadzīga īsta, dzīva mūzika, tāpēc šai iestudē-

nekas cits nav vajadzīgs, tikmēr mēs esam projektu teātris. Cenšamies dabūt finanses, lai iestudētu un skatītājiem parādītu kaut ko vērtīgu. Taču ne pašdarbības līmeni, bet ar profesionāliem spēkiem un pēc profesionāliem kritērijiem. Labprāt uz aicinājumu piedalīties atsauca Nacionālā baleta mākslinieki, arī vadošie solisti, profesionāli cilvēki ir arī grupā „Dzirnas”, Tāļa Sila studijā „Grande”. Ir iecere 2015. gadā veidot baleta izrādi par Rūdolfu Blaumaņu temām, jo Blaumanis vienmēr ir aktuāls, arī tad, kad

RAIMONDS STAPRĀNS

JERUZĀLEME, FRANKS GORDONS, ŽĪDI

Jeruzāleme. Pilsēta baltā un zeltā. Tādu to atceros pusaudža gados lasījis Zelmas Lāgerlefā romānā - laikam ar to pašu nosaukumu. Apmeklēt šo pilsētu mani rosināja divi apstākļi: man, ne pārāk brašam ceļotājam, pilsēta atrodas tajā pašā laikā joslā kā Latvija, un, lai braucienu vēl atvieglotu, ir tiešs lidojums no Rīgas uz Telavīvu. Braucu bez jebkādam svētoceļotāja emocijām, gan tikai lai redzētu vietu, kur satikās trīs lielās reliģijas, savā starpā sakāvās un vēl joprojām bez pārtraukuma turpat vēl gadu tūkstošiem nenogurušas nebeidz kauties.

Vēl viens no iemesliem bija satikt Franku Gordonu, kas, pats žīds būdams, ar gadiem ir kļuvis par lielāku Latvijas patriotu nekā viens otrs no mums. Pirmo reizi viņu dzirdēju runājam Sanfrancisko, laikam septiņdesmito gadu beigās. Savu lekciju mums viņš toreiz iesāka ar vārdiem: "Es esmu žīds!"

Kopš tā laika katru reizi, kad saņemu laikrakstu *Laiks*, viņa sleja ir pirmā, ko izlasu. Un, ja pārējais laikrakstā mani neinteresē, tad tā arī paliek vienīgā. Gordons bija atzinīgi novērtējis manu lugu "Dr. Paula Kalniņa tiesāšana", to papildinot ar pāris labojumiem, par ko es biju viņam pateicīgs. Cerībā Franku Gordonu satikt vispirms ātri izlasīju žurnālistes Baibas Šāberles ar visumā viegli antisemitisku apakštoni rakstīto grāmatu par tautā pazīstamāko Arāja žīdu šāvēju komandas locekli, pilotu Herbertu Cukuru, - grāmatu, kuŗā rakstītāja mēģina viņu ja ne gluži rehabilitēt, tad vismaz radīt lasītājā dusmas par it kā netaisno viņa nogalināšanu. Pie

No kreisās: Franks Gordons, Ilona un Raimonds Staprāni

tās pašas reizes izlasīju arī Franka recenziju par minēto grāmatu. Uzmanīgi balansēta, saprotoša. Kopumā tai pievienojos. Pēcāk, pašam pārvērtējot Šāberles grāmatā minētās kā Cukura, tā arī dzīvi palikušo žīdu liecības, redzēju abu argumentos tik daudz nelōģiskuma un pat melu, ka tieši dūša apskrējās. Par to būtu gribējis aprunāties.

Braucu uz Izraēlu un pie Franka vēl ar citu, emocionāli iekrāsotu bagāžu: īsi pirms brauciena es viesojos pie savā laikā prominentākās teātru un operas kostīmu dizainētājas Večellas Varslavānes. Atvadoties ieraudzīju uz viņas plaukta ielogotu, viegli iedzeltējušu pieticīgu apmēra fotozņēmumu.

"Kas ir šī skaistā sievietē?"

"Mana māte!"

"Māte? Būtu patiesi priecīgs, ja tu man parādītu savu ģimenes albumu."

Neslēptas dusmas iegailējās viņas acīs.

"Kā tu vari to nezināt?! Hitleriešu okupācijas laikā tavi latvieši (uzsvars "tavi") ielauzās manā

mājā un izvārdīja to no augšas līdz apakšai. Paliku dzīva tikai tāpēc, ka mans tēvs bija pazīstams latviešu gleznotājs. Bet tie paši "tavi" latvieši savāca visus manus foto albumus un turpat uz vietas manā acu priekšā sadedzināja."

Pirms aizbraukšanas vēl satikos ar pazīstamu mākslinieci, gadiem ilgi tuvu mūsu ģimenes draugu.

"Es jutos neērti, ja tu lieto vārda "ebrejs" vietā "žīds". Manām ausīm vārds "žīds" ir lamu vārds."

"Man, Rietumu pasaulē dzīvojošam, turpretim vārds "ebrejs" skan svešs un neīsti."

Tā katrs palikām pie sava.

Kopā ar sievu Ilonu un meitu Aldu pēc nogurdinoša nakts lidojuma agrā rīta stundā izkāpām Telavīvas lidostā. Kā tas lidostās parasts, cilvēki steidzās, skrēja cits citam pa priekšu, drūzmējās, bet bija vēl kas cits. Subjektīvi jutu, ka cilvēku drūzma izstāro ne jau grūstīšanos, kā dažkārt pie krieviem, bet gandrīz

netveramu, agresīvāku temperamenta izpausmi, kas lika saprast, ka pasaule ir nežēlīga un katram pašam jāgādā par savu labsajūtu. Tūlīt nāca prātā, ka varbūt šī atšķirīgā temperamenta dēļ daudzi padomju okupāciju piedzīvojušie latvieši vēl joprojām paliek pie tā, ka 14. jūnija naktī izsūtāmo galvenie savācēji bijuši žīdi, - atmiņas, kas vēsturiski nepavisam neatbilst patiesībai. Tāpat tūlīt prātā nāk Ilonas jautājums savai kolēģei un tuvai draudzenei, kuŗa vienīgā no savas ģimenes bija pārdzīvojuši Aušvicu: "Kāpēc tu atkārtoti atsakies apmeklēt Izraēlu?"

"Tur ir par daudz žīdu,"

Tas bijis teikts ar humoru balsi, tūlīt gan arī piebilstot: "To varu atļauties teikt tikai es, bet ne tu!"

Un visbeidzot apziņā uzpeldēja pasaulslavenā žīdu rakstnieka un vēsturnieka Tonija Džada teiktais: "Nekad neesmu izjutis ne lielu lepnumu, nedz mīlestību kā pret žīdiem, tā Izraēlu, bet, ja kāds man jautās, tad bez acumirkļa kavēšanās atbildēšu: „Es esmu žīds!”"

Par to arī būtu gribējis aprunāties.

Man, paviršajam tūristam, Telavīva ir moderna darba un tirdzniecības pilsēta. Skatu ziņā tā nav nedz Nica, nedz Montekarlo, kaut arī daži romantiski rajoni, kā, piemēram, Jaffa, vēstī par šīs tagad modernās pilsētas seno pagātņi, kad tā bija tikai maza Palestīnas ostiņa Vidusjūras piekrastē. Kā lielākoties tūristu vietas, arī mūsējā bija jūras krastā ar skatu uz rietumiem. Kad noliktajā laikā nokāpu lejā no savas augšējā stāva istabas, apakšā

pie bāra jau sēdēja Franks Gordons ar manu sievu Ilonu un meitu Aldu. Visi trīs sūca viskiņu un izbaudīja saulrietu. Apkamāmies kā veci draugi, jo esam apmēram vienos gados un viena un tā paša laikmeta liecinieki ar ideoloģiski līdzīgu pasaules skatījumu. Dāvanā viņš bija atnesis lielisku Izraēlas sarkanvīnu un no savas bibliotēkas žurnāla *Atpūta* pēdējo nummuru - izdotu tikai dažas dienas pirms padomju okupācijas.

Saruna pamazām aizvirzījās uz kādām Franka rindiņām presē, kuŗās viņš esot komentējis Bauskas pašvaldības vilcināšanos uzcelt pieminekli nacistu laikā tur nošautajiem žīdiem. Par ko viņš tūlīt esot timekli saņēmis vairākus negatīvus komentārus. Tiešākais no tiem bijis: "Hitlers savu darbu nav līdz galam paveicis, un Rumbulā vēl ir daudz tukšu vietu." Punkts! Rakstītājs, latvietis, kā parasti, anonīms. Abi pašmējamies. Iejautājos par to pašu "ebreja" vārdu, kas man, no Rietumiem nākušajam, vienmēr griežies ausīs. To papildinot, Franks zināja stāstīt, ka pat mūsu tuvākie kaimiņi lietuvieši šo vārdu nelieto. Vai gan iznāktu, ka tad, ja neskaita reliģiski un vēsturiski antisemitisko Krieviju, šis vārds ir populārs tikai Latvijā?

Biju plānojis Franku uzaicināt uz pamatīgām vakariņām, bet viņš tikai šo to paknibināja, aizbildinoties, ka ilgas, veselīgas dzīves noslēpums esot meklējams trīs lietās: ēst maz, daudz kustēties un, aktīvi garīgi darbojoties, nekad neļaut smadzenēm ierūsēt. Varēju tikai viņam pievienoties. Uz to izdzērām pudeli viņa atnestā sarkanvīna.

(Turpinājums sekos)

ŽURNĀLISTU PĒTĪJUMS

KASPARS GOBA, PATRIKS LANNINS, RE:BALTICA

Neveselīgā veselības sistēma

(Turpināts no Nr. 12)

Arī Veselības ministrija rēķinās, ka lielākā daļa cilvēku, uz kuŗiem veselības apdrošināšana neattieksies automatiski, no savas kabatas par to nepiemaksās. Pēc valdības aprēķiniem, ir vismaz 145 tūkstoši cilvēku, kas varētu strādāt, bet kādu iemeslu pēc pašlaik nemaksā nodokļus. Ministrija lēš, ka brīvprātīgās iemaksas veiks tikai 5% no šā skaita. Tātad iegūtā summa būs aptuveni 2,4 miljoni eiro gadā. Tā ir sīka daļa no kopējā veselības budžeta, kas nākamgad iecerēts 873 miljonu apmērā.

Kāpēc ministrija virza reformu, ja vairāk nekā 100 tūkstoši cilvēku paliks bez veselības aprūpes? «Jāuzsver, ka apgalvojums «cilvēki paliks bez veselības aprūpes» nav patiess,» atbild ministre Circene. Viņa norāda, ka valsts arī turpmāk visiem nodrošinās veselības aprūpes minimumu, savukārt darbaspējīgie nodokļu nemaksātāji, visticamāk, esot ārvalstīs strādājošie, kuŗi aprūpi saņem tur. Circene vēl piebilst,

ka ministrija jau ierosinājusi likumprojektu papildināt ar iespēju pašvaldību sociālajiem dienestiem atbalstīt tos cilvēkus, kuŗiem objektīvu apstākļu pēc ir zemi ienākumi un kuŗi automatiski neiekļaujas apdrošināšanas sistēmā.

«Ja runājam par absolūto sociālo taisnīgumu, tad tagad sistēma ir tikpat netaisnīga. Augsto pacientu iemaksu dēļ daudziem kļūst nepieejami veselības pakalpojumi, lai arī cilvēki ir nodarbināti,» Osis pamato, kāpēc ministrija nepiekrīt oponentu norādītajiem riskiem.

Viens no reformas iemesliem, ko Circene piesauc atkārtoti, ir emigrējušie latvieši, kuŗi it kā joprojām saņem valsts financētos veselības pakalpojumus, lai gan nodokļus Latvijā vairs nemaksā. Cik daudz ir šādu cilvēku, ministrijai datu nav. Circenes oponenti norāda - lielai daļai emigrantu nav laika izstāvēt garās rindas pie ārstiem Latvijā, un viņi jau tagad maksā pilnu cenu par medicīnas pakalpojumiem.

Līdzīgi rīkojas arī Anitas vecākā

meita, kas strādā Anglijā. Viņai samaksāta veselības aprūpe pienākas līdz ar uzturēšanās atļaujas saņemšanu Anglijā. Taču, ja meita apmeklē ārstu Latvijā, viņa pati samaksā par to, nestāvot rindā.

Valdība atsauca arī uz citām valstīm, kuŗās ir obligātā valsts veselības apdrošināšana. Mūsu kaimiņvalstīs tā darbojas jau kopš pag. gs. 90. gadiem, bet Lietuvā krīzes laikā vēl tika reformēta. Viens no galvenajiem sabiedrības veselības rādītājiem - iedzīvotāju vidējais dzīves ilgums - Igaunijā ir augstāks (76 gadi) nekā Latvijā un Lietuvā (abās aptuveni 73 gadi), tomēr visas trīs Baltijas valstis joprojām ir zem vidējā ES līmeņa.

Lietuvas pieredze ar apdrošināšanas reformēšanu 2008. gadā liek būt uzmanīgiem - kaimiņvalstīs veselības rādītāji nav uzlabojušies, bet kopējais veselības sistēmas finansējums krīzes ietekmē kritās. 2009. gadā veselības budžets Lietuvā bija 5,5% no IKP, bet 2011.gadā - 4,7%.

Ārpus obligātās apdrošināša-

nas sistēmas Igaunijā paliek aptuveni 5% iedzīvotāju, savukārt Lietuvā - ap 9% (jaunākie oficiālie skaitļi ir 280 tūkstoši, taču acīmredzot daļa ir arī izbraukušie). Šiem cilvēkiem ir iespēja pievienoties sistēmai, pašiem veicot apdrošināšanas iemaksas. Igaunijā šī maksa ir 13% no vidējās algas valstī jeb aptuveni 120 eiro mēnesī. Lietuvā - 9% no minimālās algas jeb aptuveni 35 eiro mēnesī. Šo individuālo maksājumu ietekme uz veselības finansējumu gan nav būtiska, piemēram, Lietuvā 2009. gadā no šīm iemaksām valsts saņēma 9,2 miljonus eiro jeb mazāk nekā vienu procentu no kopējā veselības budžeta. Nav informācijas, cik no šīs summas maksājuši ārzemēs strādājošie. Toties ir zināms, ka 2010. gadā 83 tūkstoši emigrantu (divreiz vairāk nekā gadu iepriekš) deklarējuši savu aizbraukšanu, lai izvairītos no nodokļu parāda, - saskaņā ar steigā ieviesto reformu nenomaksātā obligātā veselības apdrošināšana ne tikai liedza piekļuvi veselības pakalpojumiem, bet skaitījās parāds valstij.

Ģimenes ārsts frontes priekšgalā

Daudzās Eiropas valstīs ģimenes ārsts ir pirmais, pie kuŗa pacients dodas pēc palīdzības. Pēc demontētās PSRS laiku poliklīniku sistēmas arī Latvijā ģimenes ārsts ir vērti uz veselības aprūpi, - vai nu palīdzot pacientam uzreiz, vai viņu nosūtot uz izmeklējumiem un pie speciālista.

Pasaules Veselības organizācija uzsver, ka primārā veselības aprūpe ir svarīga, - tieši tā agrīni atklāj slimības (īpaši svarīga ir vēža profilakse) un stimulē dzīvot veselīgāk, lai samazinātu sirds un asinsrites slimību izplatību, kas ir visbiežāk sastopamais nāves cēlonis Eiropā. ASV Džona Hopkinša slimnīcas centra pārstāves Bārbāras Stārfildas (*Barbara Starfield*) pētījumi pierāda - primārās aprūpes ārstu skaita pieaugums ASV korelē ar ambulatoro apmeklējumu, hospitalizāciju un chirurgiskās iejaukšanās sarakumu, tā mazinot medicīnas izmaksas visiem nodokļu maksātājiem.

(Turpinājums sekos)

TRIMDAS PROTOKOLS

Feļetons

Kā sacīt jāsaka jeb kā varētu izteikties, tas notika tanī laikā, kad Vācijas DP noņemtnēs sāka tvairstīt „dievputniņus” darbam Eiropas brīvprātīgo darbos Karaļvalstī. Sagūstītos „dievputniņus” uzlādēja uz kuģa, atveda uz Karaļvalsti un iebāza tādās pašās bijušo kara viru noņemtnēs kā Vācijā, tikai šoreiz tās skaitījās lauksaimnieku palīdzības piegāde.

Darbs pie budžiem jau nebija pārāk slikts – nevienam nevilka ādu par acīm un kaulus nelauza. Budži cits par citu bija labāki vai sliktāki. Dažs pat pusdienas laikā iedeva siltu padzērienu pie līdzpaņemtam sviestmaizēm. Arī lauku darbs daudziem bija pazīstams, tikai nelai-me bija tā, ka par maz tā čaukstošā, knapi iznāca samaksāt par uzturu, baraku izslaucīšanu un aizvešanu ar automašīnu uz darbu. Pašam kabatā palika maz. Bet nelaida jau prom no laukiem, par ko bijām parakstījušies uz vienu gadu, bet to pagarināja uz trīs gadiem. Visu acis vērsās uz pilsētām, kur fabrikās tās naudas esot čupām, bet kā tur lai tiktu? Vienīgā iespēja bija ar poridžu, ar ko mīloja rītos, nosmērēt komandanta logu, tad izrakstīja, ka lauku darbiem nepiemērots.

Viriešu kārtas cilvēkiem nepiemērots un neparasts darbs bija grābstīšanās ar lupatu gar govju pupiem. Pūpūs gan nevajadzēja staipīt. Tiem uzmauca virsū tādus pupturus, un pieņiņš tecēja kā no avota. Pēc tam kad tos lopiņus izlaida ārā, tad gan gaisss bija piesātināts ar pārstrādātās zaļbarības smaržu. Pārstrādātā viela bija jāizstumj ārā un cementa grīda jāizmazgā ar ūdens šļauku. Tad laida ārā pie „sabiedrotām” – Landarmy meitenēm, kas kaplēja un ravēja cukurbiešu lauku. Viņas jau bija meitenes uz goda, un kā varētu teikt, – pat ēda no rokas. Viņas nēsāja kaut kādu armijas formu līdzīgu uniformu un kaŗa laikā bija aizstājušas kaŗā iesauktos zēnus.

Kad atgriezās Lāčulejas noņemtnē, mani gandrīz ar varu grib aizdzīt uz citu, tālāku noņemtni par Landarmijas komandieri, jo man esot kaut cik tā angļu lingo. Ka tu velns par tekuli paliktu! Kā lai es laistos tādā harema lauvu bedrē! Tur jau mani dzīvu apēstu un kauliņi vien paliktu! Es nu lokos kā smilga vējā, beigās iešaujas prātā iestāstīt, ka es esmu saistījies tajā siržu laužēju deju kapellā un ka mums ir tā atslēga, ar ko atslēgt vēl daudzās sirdis. Tas apmierina vervētājus, un šie nogrābsta kādu citu nelaimīgo, un man Sodomas sods pāriet gaŗām. Nelaimīgo aizved projām, un tas pazuda kā žids pa Miķeļiem, ne čiku, ne

grabu. Nezinu, kur viņa kauliņi tika aprakti vai sadedzināti.

Pēc kāda laika, kad „dievputniņi” jau pamazām atkopās no Vācijas plānās kastes, sāka prasīties pēc sievišķiem, bet kur tu tādas atradīsi? To balto gulbišu jau bija par maz ievests – visiem „dievputniņiem” nesanāca. Nu, un viņas savu mazākumu prata izmantot un skatījās, kam lielāks naudas maks un kam ir māja, bet kā tu vari, ar pliku dibenu jānot uz eŗa, tikt pie mājas? Mārciņas

gulbiši”, uzpuķējušās kā jau uz ballīti. Tā viena tā nekas. Tā otra nu pavisam nekas. Šis arī piepeld vienai pa pusei no sāniem un lūdz deŗot. Ši nāk arī, bet, kā par nelaimi, viņam patrāpās vēlāk uzlūgt to pašu dāmu. Ši saka: „Nuja, uzdeŗot jau mēs varam, bet nedomā tikai ko vairāk. Mums ir daudz labākas iespējas.”

Tās labākās iespējas jau nevar apšaubīt, bet nelaime bija tikai tāda, ka kādas trīspadsmit kundzītes, kas iedarbojās sabiedrībā,

Velta Ramoliņa

Spēks, kur tu rodies

*Tā kā bezdelīga žigla
Vecums virsū krīt kā migla,
Un mūs iesvieŗ tādā grupā,
Kur viss ātri sakrīt čupā.*

*Nepalīdz vairs aspirīni,
Nedz ar' daudzie vitamīni,
Nelīdz mārŗutki, ne dilles,
Tikai dakteri un „pilles”.*

*Dzīve paliek ļoti dzīva,
Nav nemaz vairs laika brīva:
Apmeklējam katru dienu
Vismaz speciālistu vienu.*

*Tūlīt ķeŗas tie pie lietas,
Raksta receptes no vietas:
Tā priekš muguras, tā kāŗām,
Šī ir laba sirdīm vāŗām.*

*ŗvakiem kauliem der BONIVA
Vāŗām plaušām līdz SPIRIVA,
LIPITORS ēd asins taukus,
AMBIENS dod sapņus jaukus.*

*Mēs uz ilgu mūŗu ceram,
Sauŗām „pilles” mutē beŗam:
Gribam gadus piesviest klāt,
ŗo pasauli vēl neatstāt.*

*Garīgs tukšums arī nava,
Biedrība mums pašiem sava,
Te mēs nākam atdzīvoties,
Un no „stresa” atbrīvoties.*

*Kaut ar' stīvums kāŗās, rokās,
Mēles mums vēl labi lokās:
Sanākam kad visi kopā,
Troksnis tāds kā biŗu stropā.*

jau uz kokiem neauga. Teica gan, ka pie tādām varot piekļūt tikai ar baltiem cimdiem un izmeklētiem vārdiem.

Lai nu kā, bet viens laucinieks bija sadomājies dzimtenes valsts dzimumdienā aizbraukt uz lielvalsts galvaspilsētu, lai redzētu, kāds tur gaisss un ko dara bāleliņi un tautumeitas. Sarikojums sākas ar svinīgu runu un apsveikumiem un, kā parasti, beidzas ar deŗu vakaru. Ierodas arī „baltie

*Visiem acis priekā staro,
Te mūs fantastiski baro:
Dāmas smalkus rautus riko,
Viena otru pārspēŗ tiko.*

*Vienmēr jānoklausās mums
Ir kāds vērtīgs priekšnesums;
Daŗš labs pa ŗo laiku miju,
Snauŗot uzkrāŗ energīju.*

*Godinām mēs visus tos,
ŗai laika posmā dzimuŗos:
Viņa glāzes rokā tveŗam
Un uz viņu laimi dzeŗam.*

*Kā latvieŗiem tas pienākas,
Tad jubilāri uzstāŗas:
Te galdā visvisādas zortes
Ir kleņģeŗi un, protams, tortes.*

*Kad runāts, ēsts un dzerts ir gana,
Tad daŗreiz notiek dziedāŗana;
Dziedam tad ar visu krūti,
Vēl toni noturēŗ nav grūti.*

*Visiem priekiem pienāk beŗgas,
Arī mēs bez liekas steŗgas
Beidzot atstāŗjam ŗo telpu,
Braucam mājās atvilkt elpu.*

*Arī turpmāk, cik vien spēŗsim,
Mēs gan mājās netupēŗsim:
Vai ar kruķiem, vai ar krāŗgiem,
Vai ar ambulances vāŗgiem
Būŗim atkal visi klāt,
Veco prātu pacilāt!*

nāca ar angļu uzvārdiem... Arī ŗim bija „labāka iespēja” iebraukt laulības ostā ar kādu vācieti un pēc tam vēl Brumhamā kļūt par kanaku nodaŗas stūrmani.

Laukus jau varēja apart bez zirgiem un auzām. Traktorā ielēja tādu dzīvības sulu, ka tas vilka arklu, pukstēdam kā ezis. Sienu gan toreiz vēl vāca vaŗēju pēc Latvijas paraduma un iepresēja „balŗš”, kā tagad. Nelai-me vienā fermā bija tāda, ka saimniekam bija

veca paraŗa siena ievākšanas laikā dot dzeŗšanai tikai *saideri*, kas bija baigi stiprs, un, tā kā karstās dienās bija daudz jādeŗ tikai *saideri*, tad, paduŗot uz dakŗas lielāku klumpi siena, kājas locījās kā pātagas un tad vēl bija bail, lai nesadurtu kaudzes taisītāju.

Citā fermā uz lauka man uzlādē ar sienu lielu vezumu un iedod rokās groŗus, lai braucot fermas ŗķūnī. Piebraucis pie ŗķūņa, redzu, ka vezums gan ietu iekŗā, bet es uz vezuma būtu nosists pagalam no durvju augŗējās stenderes. Es saucu zirgiem : „trrr”, bet zirgi ŗādu lingo nesaprot, jo viņiem ir cits lingo un bija jāsauc „vau” un jāaptur zirgi pie galvām. Laimīga izglābŗšanās!

Jā, toreiz jau nedzīvotā jaunība putoja kā alus kauss pāri malām. Sestdienas vakaru vietēŗās ballītes gan atsvaidzināja romantiskās dēkas un piedzīvojumus, bet kuŗš tad gribēja zaudēt zaŗo jaunību un stūrēŗ uz laulības ostu 20 gadu vecumā. Tautumeitas gan negribēja „palikt uz plaukta”. Viena man atklāŗi prasa, vai es nezīnot kādu vecīti, kam sava māja. Es viņai teicu, ka zīnu gan tādu vecīti, bet, vai viņš tevi laidīs zem sava jumta, tā ir cita lieta. Bet, ja nu kādam tiek uzmauktas sakas un parakstīts līgums līdz debessbraukŗanas dienai, tas vēl nenozīmē, ka līgums netiks lauzts. Tā kāda kundzīte: „Virīņ, kā tu sievai nodroŗināŗi nākotni? Noraksti māju uz mana vārda!” Kad nu tas izdarīts, tad ŗi uzlej vīram karstu ūdeni, lai ŗis laiŗas lapās. Citā gadījumā kāds iecienīts mierīgas dabas mūŗikants nāk no darba mājās un atrod māju tukŗu, pat logu aizkari pazuduŗi. Tautumeita aizlaidusies ar citu „ŗtuceri”, kam bieŗāks naudas maks un plāna mēle. Tāpēc jau bija ļoti jāuzmanās, lai neiekrīstu tādu meŗu slazdos.

Lai nu kā, bet Landarmijas meŗas Vistulejā bija sagudrojuŗas rikot draudzības vakaru Vistulejas noņemtnē ar deŗoŗanu, bet, lai nebūtu jādeŗo pašām ar savām draudzenēm, viņas atsūtīja uz Lāčuleju savu izvadājamu vāŗi, lai 30 dancotāju brauktu uz Vistuleju.

Ak, kāds traki jauks vakars! Zāle izpuŗķota ar angļu tradicionālām spoŗu papīru virtenēm un pie griestiem zāles vidū piekārts tāds krūms ar baltām ogām, ko angļi sauc par *misleto*. To angļi pakaŗ pirms Ziemsvētkiem, un, kas tiek zem ŗi krūma, tam jābadās ar lūpām uz tuvāk stāvoŗo. ŗi paraŗa latvieŗiem bija pavisam sveŗa, bet meŗas to iemācīja. Ja deŗojot kādam gadījās iekļūt zāles vidū, tad bija jābuŗoŗas. Bet kanaki jau arī negribēja palikt iepakaŗ angļiem, un klasi par sevi parāŗīja mūŗi-

gais siržu lauŗeŗs ballītes, iesaukts par Belamī. Viņŗ deŗu starpbrīdī iedeva meŗu zāles vidū, uzlika uz ceŗa un tad ar virsnieka izrīcībām parāŗīja klasi. Ja nu Belamī nēsātu ūsas, tad meŗai iespaids būtu vēl lielāks, bet pietika jau ar to paŗu, un, ja vēl roka nejaŗi pārsliŗ pāri bumbieŗu pārim, tas meŗai bija kā uguns pakulās, bija tikai jāuzmanās, lai neapdedzinātu sev spārnus. Bet, ja nu tas paradīzes ābols iekritis klēpi un lūdzoŗas meŗas acis skatās tevī, kā lai saka: „ŗatan, atkāpies, neieved kārdināŗanā!” Turklāt cienastā jau netrūka ne ēdamā, ne dzeŗamā, un kur tad vēl pa virsu saldaiss ēdiens! Bēdīgi gan bija pēc balles ŗoferim, kas nevarēja visus dabūt automaŗinā, jo pāriŗi bija izkļūduŗi pa visiem stūŗiem. Izvadīŗana bija tāda, kā braucot uz fronti, bet tā jau bija tikai pirmā reize. ŗādas ballītes notika arī pēc tam, un meŗas uz Lāčuleju padeŗa arī savu izvadājamu vāŗi, bet tikai nebija vairs pie griestiem *misleto* krūma zari, bet iztika arī bez tiem.

Lauku darba līgumu bijām parakstījuŗi uz vienu gadu, bet to pacēŗa uz trim gadiem, taču, kad 1951. gadā nāca „brīvlaīŗana”, tad „dievputniņi” aizlaidās uz visām pusēm un izŗķīda kā piŗu mēŗli uz ledus.

Tā kā saulei ir pasaule, galdam ir pagalde, plecām paduse, tā gultai pagulte. Ja nu kāds dzērumā „nomisēja” gultu un nonāca pagultē, viņŗ, naktī pamodies, sauca, lai viņu ceŗ no tā plaukta nost, un viņam bija bail kustēties, jo virs galvas viņŗ sataustīja gultas grīdu un domāja, ka tie ir griesti un pats atrodas uz plaukta...

Tā nu, pa to pasauli maisoties, es nonācu tai Brumhamā, lai meklētu, kuŗā *fabriķi* ir tā naudas kaudze. Bet kur tu, cilvēciņ, tādu atradīŗi?! Vienā tādā *fabriķi* dūmi un uguns kūpeŗa, kā cūku svilinot, un citā vietā sarkana strūklaka tecēja kādā podā. Tur to čugunu lejot, bet man tā čuguna lieŗana nemaz nepatika. Otrā *fabriķi* ir atkal tāds troksnis kā pie Opoŗkas. Vienā citā vietā bija trūcīgāk ar gaisu, bet jālien vien bija iekŗā, jo kur tas gaisss varēja palikt, ja netaisīja smaku?

Biju dzirdējis, ka kanaki pulcēŗoties kādā kroŗū un ŗiem esot ierādīta arī atseviŗķa istaba. Manēŗais arī dodas turp pārbaudit to kanaku iestādi. Bet, ak vai, tikko veŗu durvis vaŗā, viens blāuj: „ŗit viņu nost!” Otrs sauc: „Gulies pats virsū!” Ak tu, velns parāŗis! Ko tad es esmu tik traku pastrādājis, ka mani grib sist nost? Tad viens atklāŗ kārtis: „Tāds piŗa kalpiņŗ vien ir, sit viņu nost!” Nu es atcoknījos, ka veŗi spēŗe zolīti.

Pie otra galda seŗ tā kanaku nodaŗas valdība ar galvaspilsētā izbrāķēto precinieku priekŗgalā. ŗie sprieŗ, kad atkal varētu sarīkot danču vakaru, jo tas ir vienīgais prieka putraims ŗķidrajā trimdas ŗķidrumā. Vēŗ jāapskata daŗādas būŗanas un nebūŗanas, jo bez nekādām būŗanām nav nekādas būŗanas. To jau skaņu platē ierunājuŗi brāŗi Laivinieki.

Protokolējis **Pinaklu Juris**

EINĀRS CILINSKIS,
Latvijas Republikas pilsonis

DROSME BŪT LATVIETIM

Jau daudzus gadus esmu piedalījies 16. marta notikumos, jo manā ieskatā **tautai, kas neciena savus varoņus, nav nākotnes!** Būdam Latvijas patriots, es nevaru rīkoties citādi, jo arī manai dzīvei nav lielas jēgas bez Latvijas ar nākotni. Es godinu Latviešu leģiona karavīru piemiņu gan Lestenes Brāļu kapos, gan gājienā pie Brīvības pieminekļa.

Lestēnē es **godinu tos Latvijas karavīrus, kas ar savu dzīvību un savām asinīm cīnījās pret noziedzīgo bolševisma režīmu.**

Lai gan latviešu leģionāri cīnījās zem tikpat Latvijai naidīga fašistiskās Vācijas noziedzīgā režīma karoga, viņu cīņa nebija bezjēdzīga. Jāpateicams desmitiem tūkstošu leģionāru par viņu atdoto dzīvību, ka izdevās aizkavēt milzīgo bolševiku karaspēku, tādējādi izglābjot tūkstošiem iznīcībai lemtu Latvijas pilsoņu, kam radās iespēja izglābties trimdā Rietumos. Daudzi leģionāri kurliešu rindās vēlāk krita cīņā pret vācu fašistiem, simtiem sagūstītu leģionāru tika nosūtīti uz koncentrācijas nometnēm. Pēc Otrā pasaules kara beigām daudzi leģionāri turpināja cīņu pret bolševikiem nacionālajos partizānos, un viņu cīņa palīdzēja mums saglabāt Latvijas neatkarības ideju dzīvu līdz pat Atmodas laikam.

Pie Brīvības pieminekļa es **godinu Latvijas valstiskuma ideju**, kā vārdā cīnījās latviešu leģionāri. Tēvzemei un Brīvībai – šie vārdi nebija tukša skaņa lielam vairākumam leģionāru, kas cerēja uz 1919. gadā piedzīvotā brīnuma atkārtošanos – Rietu-

Einārs Cilinskis

mu sabiedroto karaspēka vērsanos pret bolševiku Krieviju – un uz Latvijas atbrīvošanu.

16. marta gājiena jēga ir ne tikai paust skaidru nosodījumu diviem totalitāriem pagātnes režīmiem, kas ir nodarījuši milzīgu daudz postu Latvijai un pasaulei, bet arī vērsties pret fašisma atdzimšanu šodien.

Un 17. martā es atkal došos pie Brīvības pieminekļa, **lai godinātu tos 189 varoņus, kas parakstīja Latvijas Centrālās padomes memorandu**, ar to aicinot nekavējoties atjaunot okupētās Latvijas suverenitāti. Mūsdienās ir grūti iedomāties, ka viens paraksts var laupīt cilvēkam dzīvību, brīvību vai dzimteni, – taču tieši tas notika ar vairākumu memoranda parakstītāju, pret kuriem vērsās gan nacistu, gan komunistu okupanti. Ja mūsdienu Latvijas politikā būtu kaut vai puse to goda vīru un sievu, kas parakstīja šo memorandu, mūsu

valstiskums būtu daudz mazāk apdraudēts. 17. martā es pieminēšu arī latviešu un lietuviešu nacionālos partizānus, kas 1949. gada 17. martā Īles mežos krita cīņā ar čekistiem par savu valsti brīvību. Un es aicinu gan latviešus, gan lietuviešus, gan ukraiņus, gan krievus, gan visus cittautiešus, kas grib dzīvot brīvā un plaukstošā Latvijā, nevis Putina fašistiskajā impērijā, doties šajā dienā plkst. 18.00 pie Brīvības pieminekļa un kopā noliekt galvu un pateikt – Varoņiem slava!

Visbeidzot, ja daži “ietekmīgi” politiķi Latvijā domā, ka ministra amatu nedrīkst ieņemt Latvijas Republikas pilsonis, kas savas tautas nākotnes vārdā godina varoņus Latvijas karavīrus un sabiedriskus darbiniekus, kā arī godina Latvijas valstiskuma ideju, – tad lai Latvijas pilsoņi šoruden lemj, kādi valstsvīri tai ir vajadzīgi...

Ir naīvi iedomāties, ka Krievijas politiku pret Latviju patiesībā

ietekmē tāds lokāla mēroga notikums kā ziedu nolikšana pie Brīvības pieminekļa 16. martā.

Jāsaprot, ka mūsdienu Krievija, it īpaši pēc pēdējiem notikumiem Ukrainā, jau šobrīd ir kļuvusi par totalitāras diktatūras valsti.

Totalitāram režīmam meli, provokācijas un visur esoša klaji iracionāla propaganda ir ietekmes noturēšanas un paplašināšanas instrumenti, un šo realitāti nevar mainīt pat pielabināšanās un neslēpta gatavība kļūt par jauno kungu kalpu.

Totalitāra režīma propagandas funkcija ir nevis atspoguļot objektīvo realitāti, bet gan veidot režīmam vēlamu nākotnes notikumu attīstības scenāriju, sagatavot režīma atbalstītājus gaidāmajiem notikumiem pagriezieniem.

Tāpēc baidīties, ka Krievija pārmetīs Latvijai 16. marta gājienam, ir bezjēdzīgi. Notikumi Krimā liecina, ka Krievijai mūsdienās nav vajadzīgas pat kaut cik jēdzi-

gi izstrādātas provokācijas, lai veiktu agresiju pret miermīlīgu kaimiņvalsti. Līdz ar to nozombētais Kremļa TV skatītājs par “fašisma atdzimšanu” Latvijā varēs uzzināt gan 16. martā, gan jebkurā citā datumā, kad vien šo propagandas kanālu saimniekiem tas būs izdevīgi...

Pēdējo nedēļu notikumi Ukrainā un arī šeit, Latvijā, ir daudziem atvēruši acis. Šobrīd nevienam domājotam cilvēkam nav noslēpums, ka totalitārā Kremļa režīma propagandas virsmērķis Latvijā ir viens – ar Krievijas un dažu vietējo mediju palīdzību iznīdēt latviešu nācijas valstsgribu, – ja latvieši kļūs vienaldzīgi pret savu valsti, tad nekādi tanki nebūs vajadzīgi...

Tādā vienaldzīgi, iztāpīgi un iebaidīti latvieši (it sevišķi politiķi) ir galvenais drauds Latvijas valstiskumam gan šobrīd, gan pēc simt gadiem.

ZIŅAS ĪSUMĀ

Latvijas Valsts prezidents Andris Bērziņš 20. martā ieradās reģionālā vizītē Madonas novadā, kur tikās ar novada domes deputātiem un iedzīvotājiem, apmeklēja kokapstrādes uzņēmuma Norte, SIA „Lazdonas piensaimnieks”, koka palešu ražotni Baltic Block, Barkavas arodvidusskolu, kas sagatavo speciālistus būvniecībai un lauksaimniecībai.

Jēkabpili darba vizītē apmeklēja Īrijas vēstnieks Latvijā Eidans Kirvans (Aidan Kirwan), un Lietuvas vēstnieks Latvijā Ričards Degutis. Viesu mērķis bija iepazīties ar Jēkabpili īstenotajiem ES struktūrfondu projektiem – Jēkabpils reģionālajā slimnīcā, bērnu dārzā „Zvaniņš”, kur bērni sniedza priekšnesumus. Vēl viesi apskatīja pilsētas infrastruktūru, kas uzlabota ar ES struktūrfondu finansiālo atbalstu.

Andreja Eglīša Ļaudonas vidusskolā notika Latviešu mūzikas lielmeistara Teodora Reitera 130 gadu atcerei veltīts sarīkojums, ko caurvija četru gadalaiku tema. Madonas aprīnka koŗu četru gadalaiku ciklos izdziedātās dziesmas mijās ar Teodora Reitera dzīves gājuma atceri – bērība, jaunība, darba gadi un sasniegumi mūzikā.

Madonas novadpētniecības un mākslas mūzeja izstāžu zālē 27. martā notika aktiera Kaspara Pūces tikšanās ar Madonas 1. vidusskolas skolēniem. 1949. gada 25. martā no Latvijas tika izsūtīti 10 987 bērni līdz 16 gadu vecumam. Viens no viņiem bija 7 mēnešus mazais Kaspars savai mātei – Dailē teātra aktrisei Dailai Kukainei-Pūcei uz rokām. Atmiņas par piedzīvoto Amūras apgabalā Sibīrijā ir sakopotas grāmatā „Pūces bērns patiesie piedzīvojumi Padomijā”. Tēvs – režisors Voldemārs Pūce bija apcietināts jau iepriekš. Viņš Vorkutā izveidoja leļļu teātri.

Daugavpils dome 20. martā parakstīja sadarbības līgumu ar P. Stradiņa universitāti. Daugavpils reģionālās slimnīcas vadītāja Inta Vaivode pastāstīja par kritisko situāciju ar ārstniecības personālu. Patlaban trūkstot 25 ārstu. Slimnīca izmanto dažādas iespējas šīs problēmas risināšanai, piemēram, samaksā studiju stipendiju topošiem medikumiem.

Ventspils augstskola parakstīja sadarbības līgumu ar Ogres tehnikumu. Līguma mērķis ir popularizēt izglītību jauniešu vidū, turklāt orientējot jauniešus uz tādu profesiju apguvi, kuŗas atbilst Latvijas tautsaimniecības prioritātēm un attīstības plāniem.

Atskatoties uz desmit gadiem, kopš Latvija iestājās NATO, Zemessardzes 46. kājnieku bataljons 26. martā savā stābā Vārves pagastā rīkoja Atvērto durvju dienu. Apmeklētāji varēja daudz ko uzzināt par Nacionālo bruņoto spēku attīstību un integrēšanos transatlantiskajā organizācijā, par aktuālām norisēm Zemessardzē, tās lomu valsts aizsardzībā, atbalsta sniegšanā sabiedrībai, kā arī par iespējām iestāties Zemessardzē. Karavīri demonstrēja individuālo ekipējumu.

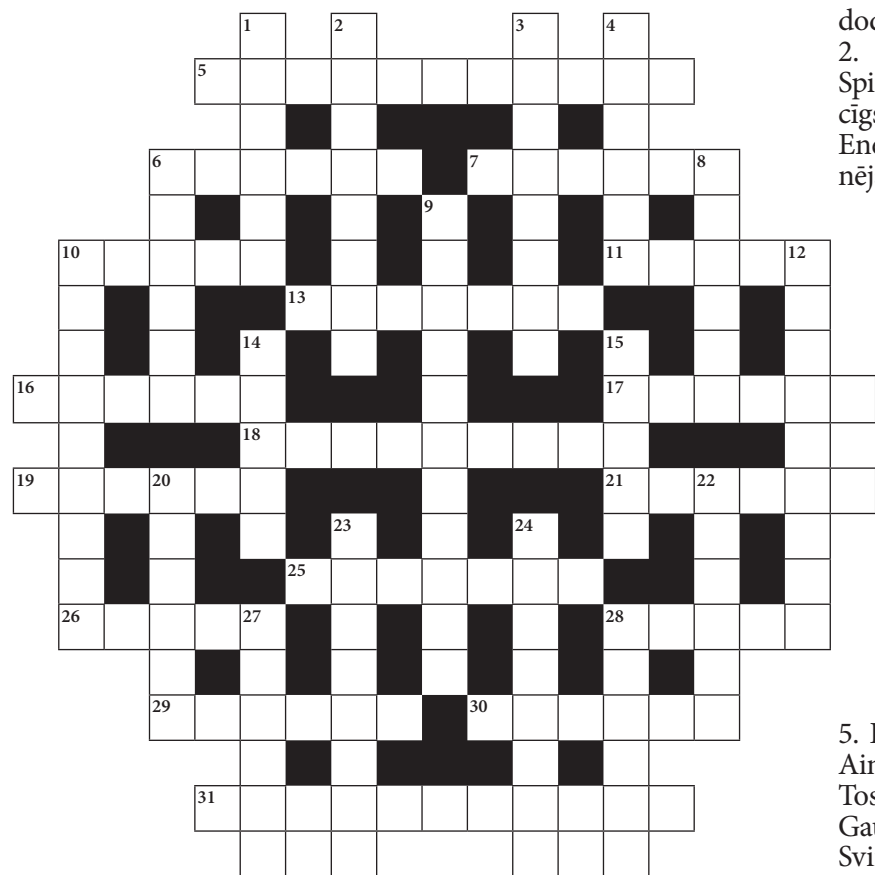
Imāra Gaiša Kokneses vidusskolā atklāta Samsung digitālā mācību klase. Svinīgajā sarīkojumā piedalījās Kokneses novada domes un izglītības iestāžu vadība, skolotāji un skolēni. Ieradās arī izglītības un zinātnes ministre Ina Druviete, Saeimas Budžeta un finanču (nodokļu) komisijas priekšsēdis Jānis Reirs, kā arī un Samsung pārstāvji.

Mazzalves pamatskolā notika Neretas novada Grāmatu svētki, kas pulcēja lielus un mazus grāmatu lasītājus no tuvējiem pagastiem un kaimiņu novadiem. EP deputāts Kārlis Šadurskis aicināja uz diskusiju “Izglītība un grāmata laukos”, folkloristi Iveta un Vidvuds Medeņi gāja rotaļās ar pašiem mazākajiem.

Bebū pagasta Juŗa Sprukūļa zemnieku saimniecībā “Vecsiljāni” ražotais “Ievas siers ar amoliņu” ir izvēlēts par Latvijas ģimenes saimniecības mājražošanas īpašo produktu. To aizvadītajā nedēļā prezentēja Slovēnijas galvaspilsētā Ļubļanā starptautiskā ražotāju apmācības projekta konferencē “Lauksaimniecības pārtikas produkti - izaicinājumi un iespējas”. Ir sperti pirmie soļi sadarbībai citās valstīs. Konferencē produkciju rādīja arī Slovēnijas, Turcijas, Itālijas, Grieķijas mājražotāji. Iziņas sagatavojušas Valija Berkina un Māra Linde

Sastādījusi DAIGA KALNS (ASV)

KRUSTVĀRDU MĪKLA

dod iespēju saņemt dividendes. 2. Pakāpeniski kļūt likam. 3. Spiežot ievirzīt. 4. Taisns un spēcīgs. 6. Apģērba gabals. 8. Dot. 9. Enerģijas pārvadīšana no dzinēja uz darbmašīnām. 10. Pastāvīgi nodarbināt. 12. Mūziķis, kas spēlē tauri. 14. Stūrainas formas tilpe (kā) ievietošanai. 15. Meža vai lauka gabals, kas izraudzīts medībām ar dzinējiem. 20. Sekls, ar zemām malām. 22. Apputekšņošana. 23. Izskaidrots, pierādīts. 24. Fizikas nozare, kas pēti skaņu. 27. Kārīgs, negausīgs. 28. Valsts varas iestāžu lemts noteikums.

Krustvārdu mīklas (BL Nr.12) atrisinājums Līmeniski.

1. Falkonets. 5. Dūze. 6. Auka. 8. Marka. 10. Aina. 11. Lampass. 12. Āvas. 16. Toska. 18. Aorta. 20. Optēt. 22. Gausas. 23. Ponijis. 25. Opera. 26. Svira. 27. Sesks. 28. Sari. 30. Rekords. 33. Bīne. 37. Alise. 38. Elks. 39. Sīle. 40. Anatomija.

Stateniski. 1. Feja. 2. Lampa. 3. Etops. 4. Sabo. 5. Doki. 7. Arfa. 9. Rupors. 10. Astronoms. 13. Satversme. 14. Parunas. 15. Komikss. 17. Signe. 18. Abats. 19. Aiova. 21. Tests. 24. Dipoli. 29. Auce. 31. Elara. 32. Dvēļi. 34. Nike. 35. Mūsa. 36. Misa.

Līmeniski. 5. Tāds, kas ir līdzvērtīgs (kam). 6. Slinks; kūtrs. 7. Priekšmeti diegu uztīšanai. 10. Rotaslieta. 11. Smieties. 13. Kļūt arvien karstākam. 16. Darbarīks. 17. Dārza puķe. 18. Speciālists kuģu vai lidaparātu vadīšanā. 19. Slavēt (ko), izceļot labās īpašības.

21. Liels braucams ceļš (novec.). 25. Velkot pārvietot. 26. Daļa, kas kādam pienākas. 28. Tirums. 29. Neatļaidīgs, grūti pārvarams. 30. Zaru starpa saauguma vietā. 31. Telpa vai ēka, kur zinātniskos vai mācību nolūkos preparē liķus.

Stateniski. 1. Vērtspapīrs, kas

29. martā – visā pasaulē Zemes stunda

VALIJA BERKINA

29. martā plkst 20.30 – 21.30 (pēc vietējā laika) visā pasaulē notiks Pasaules Dabas fonda (WWF) rīkotā akcija „Zemes stunda”, kurās laikā ikviens ir aicināts uz 60 minūtēm (1 stundu) izslēgt elektriskās spuldzes un iedegt svecītes, lai parādītu savu apņemšanos rīkoties videi draudzīgi ikdienā, kā arī lai valstu vadītājiem un politiķiem demonstrētu savu nostāju par globālu un tālredzīgu lēmumu pieņemšanu, par nepieciešamību pēc stingras klimata politikas un vides ilgtspējas. Lai arī katram cilvēkam liktu padomāt par ikdienas rīcību vides saglabāšanā.

Akcija „Zemes stunda” ir lielākais globālais balsojums par planētas Zeme nākotni, kurš aizsākas 2007. gadā Sidnejā pēc Pasaules Dabas fonda Austrālijas nodaļas, apkārtējās vides aktīvistu grupas un laikraksta *Sydney Morning Herald* iniciatīvas. Uz viņu aicinājumu atsauces 2,2

miljoni cilvēku, kas uz 60 minūtēm izslēdza apgaismojumu savos mājokļos, lai pievērstu uzmanību klimata globālajai sasilšanai. Šajā vienā stundā Sidnejas elektroenerģijas patēriņu samazināja 2,1 – 10,2% robežās. Uz nākamo – 2008. gada akciju atsauces jau vairāk nekā 50 miljoni cilvēku visā pasaulē. 2009. gadā Zemes stunda vienoja simtiem miljonu cilvēku vairāk nekā 3900 pilsētās 88 valstīs. Tādējādi akcijas atbalstītāju skaits ar katru gadu palielinās, aptverot visus pasaules kontinentus.

„Zemes stunda” ir lielākā klimata temai jebkad veiktā akcija. Tās laikā miljoniem cilvēku pasaulē vienojas, izslēdzot apgaismojumu, lai pieprasītu izlēmīgu rīcību klimata problēmu risināšanā. Vēl vairāk – katru gadu tieši „Zemes stundas” laikā rodas jauni izaicinājumi un jauna apņemība, kā tos īstenot.

Akcijas laikā ārējo apgaismojumu izslēdz ne tikai mājokļos, bet arī populārākajos pasaules tūrisma objektos – Sidnejas operai Austrālijā, Lielajām piramidām Ēģiptē, Eifeļa tornim Parīzē, Kristus Pestītāja statujai Brazīlijā, Niagaras ūdenskritumam ASV un Kanadā, Brīvības piemineklim Rīgā un pilim Latvijā, kā arī citviet.

29. martā pulksten 20.30, kad visa pasaule jau astoto pavasari ieslēgs „Zemes stundas” mierā, Latvijas Universitātes (LU) jaukais koris *Juventus*, Valsts kamerorķestris *Sinfonietta Rīga* un Pasaules Dabas fonds aicina uz „Pavasara nakts koncertu” LU Lielajā aula. Mūzikas radīšanā vienosies korā diriģenti Mārcis Imants un Rūdolfs Krēslis, kā arī vecmeistari – Juris Kļaviņš, Jānis Lindbergs un Jānis Zirnis. *Juventus* pirms trīs gadiem aizsāka šo jauno tradīciju – „Pavasara nakts koncertu”, kas ir kļuvis par katras korā sezonas būtiskāko un emocionālāko atskaites punktu. Garīgās mūzikas programma, miers un īpaša gaisotne gan klausītājiem, gan arī mūziķiem ir ikviens „Pavasara nakts koncerta” būtiskākie elementi. Iepriekšējos gados koncerts notika dievnamos liegā sveču gaismā. Sadarbībā ar Pasaules Dabas fondu koris arī šogad aicina koncerta apmeklētājus atsaukties uz Zemes stundas aicinājumu – uz mirkli apstāties, rast mieru un būt saskaņā ar pasauli

Visilgāk Latvijā – jau sesto gadu – akciju „Zemes stunda” atbalsta Jelgavas pilsēta. Ikreiz uz 60 minūtēm tiek izslēgts ārējais apgaismojums Latvijas Lauksaimniecības universitātes mājvietā

Jelgavas pilij, Sv.Trīsvienības baznīcas tornim, samazināta apgaismojuma intensitāte muzejos, abām gājēju promenādēm Lielupes labajā krastā un Driksas krastmalā. Šogad tiks izslēgti apgaismojums pie Mītavas tilta, Sv. Annas baznīcai, Bezzvainīgās Jaunavas Marijas katedrālei, Sv. Simeona un Annas pareizticīgo katedrālei, Sv. Jāņa baznīcai un Vissvētās Dievmātes aizmigšanas pareizticīgo baznīcai. Katra pilsēta Latvijā, tāpat kā citviet pasaulē, cenšas Zemes stundā iespēju robežās taupīt elektroenerģiju.

Pasaules Dabas fonds aicina „Zemes stundā” izslēgt elektrību apgaismotās pils, villās, namos, veikalos, darījumu un pakalpojumu centru izkārtnēs. Birojos neatstāt datorus un citas elektroierīces gaidīšanas režīmā, jo tās patērē līdz pat 25% darbībā ieslēgta aparāta enerģijas. Samazināt vai pavisam izslēgt apgaismojumu dzīvojamajā zonā, nelietot elektroierīces un televizoru.

Līdzīgi kā Jaunais gads, „Zemes stunda” 29. martā no pulksten 20.30 līdz 21.30 virzīsies no vienas laika zonas uz nākamo, un visu piecu pasaules kontinentu tautas vienosies kopējā akcijā par savām mājām – par planētu Zeme.

Vēlreiz par Eiroparlamenta vēlēšanām

Norvik, Nordea, Swedbank, DNB, Citadele) autentifikācija.

Papildu informācija:
<http://cvk.lv>

Vita Briže,
Centrālās vēlēšanu komisijas
Informācijas nodaļas vecākā
referente
Tālrunis: +371 67814899

Paldies no grāmatu krājēja!

Jums atkal raksta grāmatu krājējs, Saldus jauniešu domes „Es un mēs” dalībnieks, kā arī Saldus 2. vidusskolas 10. klases skolēns Valters Dakša.

Vēlos pateikties Dacei Venters un Ievai Rozens par manas kolekcijas trimdas nodaļas papildināšanu. Varbūt arī Tu vari man palīdzēt? Savai kolekcijai vēlētos pievienot izdevniecības „Latvju grāmata” „latviešu tautas teikas un pasakas” piecpadsmit sējumu, „Latvju enciklopēdiju” un

Edgara Dunsdorfa „Archiv” trīsdesmit vienā sējumā. Prieņēmtos par visām trimdām izdotajām grāmatām, it sevišķi izdevniecības „Imanta”, „Zelta ābele”, „Latvju grāmata” u. c. trimdas izdevniecību grāmatām. Lūzdu uzdāvināt.

Mans e-pasts ir valtersdaksa97@inbox.lv. Adrese: Valters Dakša, Likā iela 37, Saldus, Saldus novads, LV-3801.

Ar sveicieniem no Latvijas
Valters Dakša

LASĪET TĪMEKLĪ!

www.brivalatvija.lv

Brīvā Latvija
reklāmas cenas Latvijā
Cena - 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, - 15 % no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, - 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM:
● 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS:
● 50 eiro

Pasta adrese:
Ausekļa iela 14 - 2
Rīga, LV - 1010
Tālrunis + 371 67326761
Tālrunis +371 67326784
Darba laiks:
Pirmdien – 9-17
Otrdien – 9-17
Piekdien – 9-15

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.
Izdevēji: *Brīvās Latvijas* izdevēju kopa (BLIK)

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija – Ausekļa iela 14-2,
Rīga, LV-1010 (Darba laiks P.O: 9-17, Pk: 9-13)
Tālrunis (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis “Straumēni”, Catthorpe Manor, Catthorpe, Leics. LE17 6DF, England. Tālrunis: 01788823438, fakss: 01788822441. Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas; pieņem rietumu abonementus, izņemot Vācijas un Zviedrijas.

Pārstāvniecība Anglijā:
Dz.Purmale, 34 Brook Road, Leicester LE5 2HE.
Tālrunis: 01162431322, fakss: 01162433312.
e-pasts: dzidra.purmale@talktalk.net

Abonementa maksa, sākot ar 2014. gada 1. janvāri:
Lielbritānijā: 6 mēnešiem GBP 67 jeb 80 eiro; 12 mēnešiem GBP 128 jeb 149 eiro. Samaksu ar čekiem, PO vai naudā (ierakstītā sūtījumā) sūtīt laikraksta administrācijai (adrese sk. augšā), uz vārdu Brīvā Latvija. Maksājot Lielbritānijā par Latvijas gada abonementu 49 eiro

Zviedrijā: 6 mēneši SEK 700 jeb 80 eiro; 12 mēneši SEK 1300 jeb 149 eiro. NAUDAS PĀRVEDUMI: LETTERNAS RIKSFOEBUND I SVERIGE/BRĪVĀ LATVIJA (Wallingatan 34, 5 tr, S-111 24, Stockholm, Plusgiro 11 47 46 - 1). Tālrunis: +46 8214425. Administrācija: Vija Freimane, e-pasts: freimanisv@yahoo.se, tālrunis: +46 8808815

Naudas pārvedumi Vācijā: 12 mēn. – 149 eiro; 6 mēn. – 80 eiro; BL konts Lettische Gemeinschaft, Salzmannstr. 152, 48159 Münster. Postbank Hamburg, BLZ 200 100 20, konts 271 751 204. Adrese abonēšanas jautājumiem: Ivars Vētra, Mittelstr. 3, D-35415 Pohlheim, tālrunis: +49 6004 2801, e-pasts: ivetra@web.de. Cita informācija Nils Ebdens, Lettische Gemeinschaft in Deutschland e. V., Frankfurter Str. 54, D-35440 Linden, tālrunis: +49 6403 940933, e-pasts: info@lk-v.de

Citās Eiropas zemēs: 6 mēnešiem 80 eiro; 12 mēnešiem 149 eiro. Naudas pārvedumi ar čekiem uz Brīvā Latvija (adrese kā augšā).

ASV un pārējās pasaules valstīs 6 mēnešiem USD 110,-; 12 mēnešiem USD 205,-.

Latvijā: 6 mēnešiem Ls 20 (28 eiro), 12 mēnešiem Ls 34 (49 eiro).

Digitālā avīze - 49 eiro 12 mēnešiem
Latviešu organizāciju un privāto sludinājumu maksā GBP 3 par 10 mm augstu viensējīgā platumā aizņemtu telpu. Sēru sludinājumi (10,6 cm x 7 cm) GBP 45. Zviedrijā – SEK 500.

Komerālie sludinājumi €6 par 1 slejas cm. Atlaides atkārtotām reklāmām.
Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijas minēto faktu precizitāti atbild autors.

BRĪVĀ LATVIJA
Latvian Weekly Newspaper
published by the Latvian Publishers Association,
Ausekļa iela 14-2, Rīga, LV-1010, Latvia.
Iespēst: SLA EVEKO, Rīgā

Lieldienu tirdziņš Stokholmā

Svētdien, š.g. 13.aprīlī,
no plkst. 12.30 līdz 16.00

Zviedrijas Latviešu apvienības telpās,
Wallingatan 34, 5 tr. (durvju kods 8591)

varēs iegādāties tanī pašā ritā no Latvijas atvestus labumus: piem., rupju un saldskābo maizi, alu, sieru, zirņus, saldumus un neskaitāmas citas mantas.

Visi mīļi gaidīti.
ZLA valde

ZVIEDRIJAS
LATVIEŠU
APVIENĪBA

Kādu latviešu sabiedrību Tu vēlies Zviedrijā?

Sestdien, 5.aprīlī, plkst.17.00
Zviedrijas Latviešu apvienība (ZLA)
rīkos atklātas pārrunas Latvijas vēstniecībā
Stokholmā Odengatan 5.

ZLA valde pastāstīs par savu darbību iepriekšējā gadā, tāpat arī ZLA nodaļu pārstāvji gan no Stokholmas, gan no citām pilsētām pastāstīs par savu darbību. Pārrunāsim arī plānus un ieceres nākamajam gadam. Labprāt uzklausām arī Tavus uzskatus. Ko Tu vēlies no latviešu sabiedrības Zviedrijā? Kādu organizāciju Tu vēlies?

Gribam, lai ZLA ir TAVA organizācija, tāpēc mums ir no svara dzirdēt, ko Tu domā! Nāc un dalies savās domās!

P.S. Ja Tev ir idejas vai ierosinājumi par ZLA darbību, bet norādītajā datumā ierasties nevari, raksti mums uz e-pastu info@zla.se

Tavs viedoklis mums ir svarīgs!

SPORTS SPORTS SPORTS

Soda apļos pazuda medaļa...

Ar sacensībām Norvēģijā beidzās Pasaules kausa izcīņa biatlona. Veiksmīgi tajās startēja Latvijas vadošais biatlonists Andrejs Rastorgujevs, 10 km sprintā izcīnot augsto piekto vietu.

Andrejs Rastorgujevs

Tas Rastorgujevam ir karjēras rekords šajā Pasaules kausa izcīņas distancē un kopumā viņa karjēras trešais augstvērtīgākais rezultāts. Pirmajā šaušanā Andrejs pielāva vienu kļūdu, bet pēc precīzi veiktās otrās šaušanas un ļoti ātrā slēpošanas tempa kādu laiku bija pat trešajā vietā. Līdz sacensību beigām viņu gan apsteidza vēl divi sportisti.

Iedzišanās Rastorgujevam nevicās – tikai 27. vieta.

Pēdējā – 15 km distancē ar kopēju startu kādu brīdi biatlona līdzjutēji aizturēja elpu. Pēc pirmās šautuves Rastorgujevs mēroja vienu soda apli un trasē atgriezās 19. pozīcijā, taču līderi necik tālu nebija tikuši. Otrajā šaušanā Andrejs trāpīja visos mērķos un tobrīd jau ieņēma ceturto vietu – 1,4 sekundes aiz līdera Landertingera. Trešajā

šautuvē Rastorgujevs šāva nekļūdīgi un izvirzījās vadībā (!), astoņas sekundes aiz sevis otrā pozīcijā atstājot Landertingeru. Pirms ceturtais šautuves Rastorgujeva pārsvars sasniedza jau

27,0 sekundes. Taču... trīs lodes lidoja mērķim secen. Tas arī viņam liedza pacīnīties par karjēras pirmo uzvaru Pasaules kausa izcīņas posmos. Trasē Rastorgujevs atgriezās trešais, taču soda apļos bija atstājis daudz spēka, un vairāki sekotāji viņu apsteidza. Rezultātā – augsta septītā vieta.

Pasaules kausa izcīņas sezonu Andrejs Rastorgujevs beidza kopvērtējumā 16. vietā.

Dāmu konkurencē **Žanna Juškāne** Pasaules kausa izcīņas posmos vairākkārt palika pēdējās vietās, taču 8. posmā viņai izdevās izrāviens. 7,5 km sprinta distancē Somijas pilsētā Kontiolahti Žanna sasniedza savas karjēras rekordu – 24. vietu. Juškāne nevienu no abām šaušanām nekļūdījās. Līdz šim labākais sniegums

karjērā Juškānei bija 2012. gadā, kad viņa sprinta sacensībās ierindojās 43. vietā.

Vilis Krištopans - Latvijas Golfa federācijas prezidents
Latvijas Golfa federācijas (LGF) biedri ārkārtas kopsapulcē vienbalsīgi ievēlēja Vili Krištopanu par LGF prezidentu. Krištopans puda apņēmību veicināt olimpiskā sporta veida popularitāti un pazīstamību Latvijā, kā arī uzsvēra nepieciešamību saliedēt golfa sabiedrību vienotu mērķu sasniegšanai.

Krištopans pastāstīja, ka izvērstu LGF darbības plānu izstrādās pēc pilnīgas iepazīšanās ar situāciju federācijā. Golfs viņam atklājis jaunu pasauli, tāpēc viņš pats ir gatavs no sporta veida ne tikai ņemt, bet jaunajā amatā arī dot ko pretim, sacīja jaunais LGF prezidents.

Hokejs

Gatavojoties pasaules meistarsacīkstēm Minskā, mūsu hokeja izlase aizvadīs pārbaudes spēles.

Jau ceturto gadu Latvijas hokeja valstsvienība piedalīsies *Euro Hockey Challenge* tūrē. Šajā pavasarī mūsu vienība viesos divas reizes sacentīsies ar Somijas izlasi, 10. aprīlī – Jevaskilā un 11. aprīlī Kuopio. Savukārt 18. un 19. aprīlī Latvijas izlase *Arēnā Rīga* spēlēs ar spēcīgo Krievijas vienību, bet 25. un 26. aprīlī ar principiālajiem Francijas izlases hokejistiem. Pēdējās pārbaudes spēles tiks aizvadītas Slovērijas galvaspilsētā Bratislavā četru valstu pārbaudes turnīrā. Līdz ar mājiniekiem sloveņiem sacensībās piedalīsies arī Lielbritānijas un Norvēģijas hokeja izlase.

BMX

Divkārtējais olimpiskais BMX čempions Māris Štrombergs Oldsmarā, Floridas pavalstī, uzvarēja ASV meistarsacīkšu posma sacensībās *Gator Nationals*. Štrombergam veiksmīgi izdevās pārvarēt priekšbraucienus, ceturtdaļfinālu un pusfinālu, iekļūstot lielajā finālā. Tajā valmierietis aizvadīja ļoti labu braucienu, izvirzoties līdera pozīcijās, ko nosargāja līdz pat finišam, pārspējot pērnās sezonas uzvarētāju ASV čempionu Semu Vilogbiju.

Otrās dienas sacensībās Vilogbijs revanšējās, atstājot Štrombergu otrā vietā.

Šosezon Štrombergs joprojām pārstāv *Free Agent/Rockstar* vienību. Galvenie starti viņam ir ASV meistarsacīkstes, pasaules kausa izcīņa un Eiropas meistarsacīkstes.

Ātrslidošana

Nīderlandē risinājās pasaules meistarsacīkstes ātrslidošanā daudzciņā. Latvijas ātrslidotājs

Haralds Silovs 500 m distancē izcīnīja devīto – 36,61, 1500 m – 10. (1:48,05), 5000 m – 17. vietu. Trīs distanču summā viņš iekrāja 112,389 punktus, bet 10 000 m distancē nekvalificējās. Kopvērtējumā tas deva 11. vietu. Par čempionu kļuva Koens Vervejs no Nīderlandes, kas četras disciplīnās savāca 149,365 punktus.

Tennis

Latvijas labākais tenisists **Ernests Gulbis** Miami *Masters* serijas turnīra pirmajā kārtā bija brīvs, bet otrajā ar 4:6, 6:4, 5:7 divu stundu un 22 minūšu ilgā cīņā zaudēja Francijas tenisistam Žiljēnam Beneto.

Gulbis otro gadu pēc kārtas ļoti sekmīgi aizvadījis februāri un mēneša beigās pirmoreiz karjērā bija iekļuvis pasaules ranga labāko divdesmitniekā. No šajā sezonā septiņiem aizvadītiem turnīriem Gulbis vienā uzvarējis, bet vēl četros ticis vismaz līdz ceturtdaļfinālam.

Basketbols

Latviešu basketbolists **Dairis Bertāns** Spānijas augstākās ligas (ACB) meistarsacīkšu spēlē guva 19 punktus, tomēr viņa pārstāvētā *Bilbao Basket* vienība ar 73:87 savā laukumā zaudēja vienam no šīs sezonas Eiropas spēcīgākajiem klubiem – *Madrides Real*. Meistarsacīkšu kopvērtējumā Latvijas talantīgā uzbrucēja Kristapa Porziņģa pārstāvētā *Cajasol* ar 12 uzvarām 23 spēlēs ir astotajā, *Rio Natura Monbus* ar desmit uzvarām 24 spēlēs, *Bilbao Basket* ar deviņiem panākumiem – 11. vietā.

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

LATVIJA

Rīgas Vecajā Sv. Ģertrūdes baznīcā sestdien, **29. martā**, plkst. 15. Pavasara koncerts "Dziesmas dzīvībai". Koncerta ieeja 7,00 EUR (iepriekšpārdošanā <https://www.ekase.lv> vai koncerta dienā pie ieejas, sākot no plkst. 14.15). Rīko: biedrība "Ģimenes Šūpulis" (<http://www.gimenes-supulis.lv>), ar kuŗas darbību un mērķiem būs iespēja iepazīties pēc koncerta, tālr.: +371 29119593 (Rudīte Brūvere).

ANGLIJA

Ivo Fomins ar grupu "Putni bez spārnēm" koncertēs 11., 12. aprīlī:

11. aprīlī plkst. 20 Corby, Club 2000, Counts Farm Road, NN 18 8BJ. Ieejas maksa €15, iepriekšpārdošanā €10.

12. aprīlī plkst. 20 Bradfordas DVF klubā, 5 Clifton Villas, Bradford, BD8 78Y. Ieejas maksa €10.

Plašāka informācija, zvanot pa tālr. Vineta 07985709913 un Māris 07710743982.

Latvijas ev. lut. Baznīcas Pārvalde Lielbritānijā visus mīļi aicina uz Draudžu dienu svētdien, 6. aprīlī, „Straumēnos,” *Catthorpe Manor*, *Catthorpe*, LE17 6DF. Draudžu

džu dienas programma:

Plkst. 11.30 - Dievkalpojums ar dievgaldu. Piedalīsies archibiskaps Elmārs Ernsts Rozītis un Anglijas mācītāji.

Plkst. 13.00 - Pusdienas

Plkst. 14.30 - Archibiskapa Rozīša referāts: 20 gadi archibiskapa amatā

Plkst. 15.30 - Koncerts – Straumēnu koris. Pēc koncerta - Sadraudzības pēcpusdienu.

DIEVKALPOJUMI VIDUSANGLIJAS DRAUDZĒ, māc. V.Vāvere

„Straumēnos”, *Catthorpe Manor*, *Catthorpe*, Leicestershire, LE17 6DF, svētdien, **20. aprīlī**, plkst. 11. Lieldienu dievkalpojums, apvienots ar Koventrijas/”Mūsmāju” kopu.

AUSTRUMANGLIJAS DRAUDZĒ, māc. V.Vāvere

Pīterborovā, St. Mark's Church Centre, Peterborough, PE1 2SN, sestdien, **12. aprīlī**, plkst. 16. Pūpolu svētdienas dievkalpojums.

MANČESTERAS DRAUDZĒ, māc. G. Putce

Varingtonā WAI IXG, Market Gate, Holy Trinity Church, svētdien, **30. martā**, plkst. 20 Ciešanu laika dievkalpojums ar dievgaldu

APVIENOTĀ LONDONAS EV.LUT UN MIERA DRAUDZĒ, māc E. Zikmane

Londonā, Zviedru baznīcā, WIH 4AG, Lielās piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu piektdien, **18. aprīlī**, plkst. 14. Piedalīsies Londonas latviešu koris.

RIETUMANGLIJAS VELSAS DRAUDZĒ

Bristolē Pūpolsvētdienas dievkalpojums ar dievgaldu sestdien, **12. aprīlī**, plkst. 15. St Bartholomew's Church, Maurice Road, Bishopston, Bristol BS6 5BZ (pie St Andrews Park). Pēc dievkalpojuma bērnu uzstāšanās ar dziesmām un kafijas galds. Visi mīļi gaidīti!

VĀCIJA DIEVKALPOJUMI

Hanoverā Markus baznīcas draudzes namā, Hohenzollernstr. 54, **6. aprīlī** plkst. 14 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma pārrunas pie kafijas galda.

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, Butjadinger Str. 59, **13. aprīlī** plkst. 11 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Dr. A. Rosenbergs. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Bekhofas latv. baznīcā (Am Beckhof 44) pirmdien, **21. aprīlī**, plkst. 14:30 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma kafijas galds draudzes namā.

Frankfurtē, senā Emmaus baznīcā, Alt Eschersheim 22, 60433 Frankfurt, svētdien, **30. martā**, plkst. 14 (ne kā agrāk, pl. 13!) dievkalpojums ar kristībām. Archib. Elmārs E. Rozītis. Sekos draudzes pēcpusdienu ar tējas galdu draudzes namā. Iepretim S-Bahn stacijai Frankfurt/Eschersheim un tuvu U1, 2, 3 un 8 pietāstnei Weisser Stein.

Bekhofas latv. baznīcā (Am Beckhof 44), **30. martā** plkst. 14.30 dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma kafijas galds draudzes namā.

ZVIEDRIJA

Latviešu Pensionāru apvienība ielūdz uz Lieldienu svētku saietu, šoreiz trešdien, **16. aprīlī**, plkst. 13 (lūdzu ievērot laiku) Latvijas vēstniecībā, Odengatan 5, Stokholmā. Par latviešu svētku tradīcijām stāstīs daži LPA pensionāri, par igauņu - M. Raudpāhn, par lietuviešu - A. Stādje. S. Andersons un D. Straubergs pa-

stāstīs par Liedekalnina "pili" Floridā. Kafijas galds. Pie klavierēm G. Zvejnieks. Pieteikšanās līdz 14. aprīlim pie Dianas 073 945 39 66 vai pie Dzintras 070 441 31 51. LPA valde.

LPA ziņo, ka **pavasara izbrauciens uz Uppsalu** ar autobusu būs **21. maijā**. Tur pavadīsim visu dienu. Plašāka informācija sekos.

Stokholmas latviešu koris aicina uz pavasara koncertu svētdien, **30. martā**, plkst. 14 Somu baznīcā (Finska kyrkan), Slottsbacken 2, Stokholmas vecpilsētā. Programmā iemīļoti latviešu skaņdarbi. Piedalīsies Londonas latviešu korā diriģente Lilija Zobens, jauniešu koris MASKA, diriģents Jānis Ozols un Gaida Rulle (Stokholmas latviešu kora diriģente). Ieeja par labprātīgiem ziedojumiem.

Gēteborgas Latviešu pensionāru biedrības pavasara tikšanās reizes 2014. gadā: **26. aprīlī** un **31. maijā** plkst. 13.00 "Folkpartiet" telpās, Nedre Kvarnbergsgatan 7. Jauni biedri laipni gaidīti. Gēteborgas latviešu pensionāru biedrības valde